

สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

วิทยานิพนธ์

ของ

ยุพิน กรุ่มรัมย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**STATE OF CLASSROOM RESEARCH IN SUB-DISTRICT
NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION
CENTER IN BURIRAM PROVINCE**

Yuphin Grumram

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

May 2017

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	ยุพิน กรุรัมย์		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี จุโฑปะมา	ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจนการุณ	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากร ได้แก่ หัวหน้าศูนย์และครู จำนวน 424 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.993 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5. หัวหน้าศูนย์และครูได้แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ควรหาเวลาว่างเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ควรมีความซื่อสัตย์ ไม่คัดลอกผลงานวิจัยของผู้อื่น ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และควรจัดสรรงบประมาณไว้ในแผนการปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ แผนงบประมาณ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยในชั้นเรียน

TITLE	State of Classroom Research in Sub-District Non-formal and Informal Education Center in Buriram Province		
AUTHOR	Yuphin Grumram		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Siranee Jutoprama	Major Advisor	
	Assistant Professor Prakorng Kanchanakarun	Co – adviser	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2017

ABSTRACT

The purpose of this research was to study and compare classroom research of Sub-district Non-formal and Informal Education Center in Buriram province. It was classified by using the samples' positions, educational background and experiences. Population consisted of 424 heads and teachers at the Sub-district Non-formal and Informal Education Center, and the samples were composed of 205 informants who were selected by using the table of Krejcie & Morgan and simple random sampling via drawing lots. The instrument was a set of questionnaires with the reliability at 0.993. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation and one-way ANOVA. Moreover, Scheffe's method was employed to compare each pair of the differences. The research results revealed that:

1. The samples' opinions on the state of classroom research at the center was overall found at a high level. Having considered each aspect, it showed that all aspects were also found at a high level. Moreover, personnel taking care of the classroom research were ranked first at the highest average level and were followed by knowledge and skills of conducting research. However, support of classroom research was ranked at the lowest average level.

2. Having compared the opinions on this issue of the samples with different positions, it was not found different in overall aspect. Upon considering each aspect, it showed that researchers' competency was significantly different at the statistical level of .05 while other aspects were not found different.

3. Having compared the opinions on this issue of the samples with different educational levels, it was not found different in overall and each aspect.

4. Having compared the opinions on this issue of the samples with different experiences, it was also not found different in overall and each aspect.

5. The following recommendations about the personnel administration were mostly made by the samples: The researchers should find time to have a regular training for self-development. They should have honest by not copying other people's research works. Administrators and relevant sectors should support teachers to do classroom research. Budget should be allocated in the action plan, strategic plan and budgetary plan. And the budget for classroom research should also be supported and provided.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี จุฑาปะมา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจการุณ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ จีวัฒนา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือ
ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณ
บัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์ที่กรุณาช่วยเหลือ
ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ นางสาวราไพ สารจารย์
ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 นายทรงชัย ถิ่นตระกูล ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนางรอง และนายณัฐภัทร ปองนาน ตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนมิตรภาพโนนสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ที่ให้
ความอนุเคราะห์แจ้งครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ได้กรุณา
ตอบแบบสอบถามในการทดลองใช้เครื่องมือและตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแค่มะลิดา
มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมาธิ ปัญญา
ตลอดทั้งทุกคนในครอบครัวที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

บุพิน กรุมรัมย์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การวิจัยในชั้นเรียน.....	9
ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน.....	9
ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน.....	11
ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	14
รูปแบบการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	17
กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	26
	การบริหารส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร.....	29
	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู.....	31
	ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน.....	32
	ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย.....	45
	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน.....	48
	ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน.....	50
	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย....	54
	ความหมายของการศึกษานอกระบบ.....	54
	ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย.....	56
	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัด.....	57
	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล.....	61
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
	งานวิจัยในประเทศ.....	69
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	74
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	79
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 89
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 89
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 89
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 90
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 105
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 105
	สมมติฐานของการวิจัย..... 105
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 106
	สรุปผลการวิจัย..... 107
	อภิปรายผล..... 108
	ข้อเสนอแนะ..... 113
	ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้..... 113
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 114
	บรรณานุกรม..... 115
	ภาคผนวก..... 122

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือในการวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ เครื่องมือในการวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ แจกแบบสอบถาม.....	123
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	138
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	142
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	145
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	146

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1	จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 79
3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 81
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน..... 90
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับ สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน..... 91
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับ สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวม และรายข้อ..... 92
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับ สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย โดยรวมและรายข้อ..... 94
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับ สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ..... 96
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับ สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ..... 98
4.7	เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน..... 100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	101
4.9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน.....	102
4.10	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของหัวหน้าศูนย์และ ครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์.....	103

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศ การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาปัจเจกบุคคลและชุมชน หลายประเทศให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้การจัดการศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ความสามารถเป็นคนเก่งคนดีและเป็นคนมีความสุข หลักการที่สำคัญคือให้การศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดการศึกษาในมาตรา 15 โดยให้จัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย 1) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน 2) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตร จะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม 3) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ (สมพิศ ไห้งาม. 2555 : 144)

การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขั้นพื้นฐาน มุ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญา ธรรม ศีลธรรม และวัฒนธรรม มุ่งสร้างพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และพัฒนาความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้ว่า การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการ

ของการพัฒนาชีวิตและสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพโดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่นอกระบบ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร กลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีดังนี้ การจัดการศึกษาของศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในปัจจุบันได้จัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2553 : 3 - 10)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิจัยในมาตรา 24 (5) โดยกำหนดให้ผู้สอนสามารถใช้ในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และในมาตรา 30 ระบุให้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ด้วยเหตุผลเหล่านี้ถือได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการเรียน การสอนของครูผู้สอนในยุคปัจจุบันที่เรียกกันว่าเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียน จึงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาระบบ การจัดการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู มีความเป็นวิชาชีพและมีความเป็นศาสตร์ในวิทยาการของการจัดการเรียนรู้มากขึ้น เพราะการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 : 9 - 10) ครูผู้สอนต้องเป็นกลไกในการจัดการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และครูจำเป็นต้องมีศักยภาพในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องจัดให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องคิดหาวิธีและทดลองใช้เทคนิควิธีใหม่ ๆ ซึ่งครูสามารถนำ

กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้ เพราะการวิจัยเป็นการศึกษา ค้นคว้าหาความจริงอย่างเป็นระบบช่วยแก้ไขปัญหาค้นคว้าที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนและช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2545 : 2)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ มีเขตบริการระดับตำบลทั้งหมด 189 ตำบล มีศูนย์การเรียนชุมชนทั้งหมด 189 แห่ง มีครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ชาย 174 คน หญิง จำนวน 250 คน รวมทั้งสิ้น 424 คน ผู้เรียน จำนวน 42,544 คน จากการรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2558 กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน น้ำหนักคะแนนเต็ม 20.00 คะแนน ได้คะแนน 12.91 อยู่ในระดับดี ข้อเสนอแนะด้านผลการจัดการศึกษา ข้อ 2 ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเร่งด่วนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งทุกกลุ่มอยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2558 : 3) จะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้กำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน และมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้นำการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และยังช่วยให้ครูได้พัฒนาศักยภาพในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาได้ให้ความสำคัญในกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ของครู

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนกับการพัฒนาปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีประสิทธิภาพ ต่อผู้เรียนและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์ และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. หัวหน้าศูนย์และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
3. หัวหน้าศูนย์และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์
2. ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นข้อสารสนเทศสำหรับการนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ กำหนดนโยบายการตัดสินใจการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยอ้างอิงจากแนวคิดของกรมวิชาการ (2545 : 10-14) ใน 4 ด้านดังนี้

- 1.1 ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.2 ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย
- 1.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4 ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์และครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558 ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์ จำนวน 189 คน และครู จำนวน 235 คน รวมทั้งสิ้น 424 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-155) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามศูนย์ต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง หัวหน้าศูนย์ จำนวน 91 คน และครู จำนวน 114 คน

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง

3.1.1.1 หัวหน้าศูนย์

3.1.1.2 ครู

3.1.2 วุฒิการศึกษา

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.3.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 10 – 15 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน นำผลมาใช้ปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยอาศัยกระบวนการบริหาร 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกขั้นตอน ตลอดจน สรุป แปรผลข้อมูลได้ มีการอภิปรายผล และการเขียนรายงานได้

1.2 ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย หมายถึง ความสามารถและทักษะที่เป็นส่วนในการนำพาให้การทำงานวิจัยได้สำเร็จ เช่น ด้านมนุษยสัมพันธ์ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร และการใช้เวลาอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานเป็นหมู่คณะได้

1.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนทุก ๆ ฝ่าย ที่ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย เช่น การให้คำปรึกษา การให้กำลังใจ การวางแผน การติดตามผล ส่งเสริมให้ครูไปอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.4 ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง มีการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนสำเร็จได้ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ การปรับลดภาระงานประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านผู้บริหาร ที่จะนำผลงานวิจัยมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีเวทีการเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครู

2. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 หัวหน้าศูนย์ หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์การเรียนตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีอยู่ ศูนย์ละ 1 คน

2.2 ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในศูนย์การเรียนตำบล สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จังหวัดบุรีรัมย์

3. วุฒิกการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิหรือคุณสมบัติด้านการศึกษาของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกเป็น

3.1 ปริญญาตรี

3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น

4.1 ต่ำกว่า 10 ปี

4.2 ตั้งแต่ 10 – 15 ปี

4.3 มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเรียบเรียงนำเสนอ ดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน

- 1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4 รูปแบบการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.5 กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.6 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.7 การบริหารส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร

2. สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู

- 2.1 ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน
- 2.2 ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย
- 2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน
- 2.4 ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน

3. การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- 3.1 ความหมายของการศึกษานอกระบบ
- 3.2 ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย
- 3.3 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
- 3.4 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยในชั้นเรียน

คุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา บุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาก็คือครู เนื่องจากเป็นผู้จัดการเรียนการสอนประจำชั้นเรียนที่เป็นบุคคลอันมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนและเข้าใจสภาพปัญหาในการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ผลการเรียนรู้ที่จะเกิดกับตัวผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ครูจะต้องมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถเช่นกัน เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนขึ้นครูก็ควรศึกษาค้นคว้าหาวิธีแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เรียกว่าการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ครูทุกคนจะต้องทำวิจัยเพื่อประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

สำหรับความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) มีคำอื่น ๆ ที่ใช้ความหมายเดียวกัน หรือมีนัยอย่างเดียวกัน เช่น การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งก็คือส่วนหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา และได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 7 - 8) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ร่องรอยการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบหรือเป็นกระบวนการแก้ปัญหาหรือแสวงหาคำตอบจากข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ของครูที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน อาจเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียนอย่างมีขั้นตอน ประกอบด้วยการวางแผน การพัฒนาสื่อหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการวิจัย และเสนอผลการศึกษา ข้อค้นพบที่ได้ในรูปแบบเอกสารวิจัยหรือรายงานการพัฒนาผู้เรียน

ทิสนา แคมมณี (2548 : 5) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ที่เชื่อถือได้ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการคิดและการดำเนินการ

มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2548 : 2) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการของครูอย่างเป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการสะท้อนผลและหาวิธีการแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่เชื่อถือได้เพื่อการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการบริหารจัดการเรียน

การสอน

โกศล มีคุณ (2550 : 53) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน อันทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2550 : 1) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ โดยใช้วิธีที่เชื่อถือได้ ซึ่งวิธีการที่เชื่อถือได้ดังกล่าว หมายถึง วิธีการทางวิทยาศาสตร์

ธีระวุฒิ เอกะกุล (2552 : 2) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของครูเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่รับผิดชอบ โดยครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกลุ่มวิชานั้นๆ และนำผลการปฏิบัติการมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นการทำวิจัยอย่างรวดเร็ว นำผลการปฏิบัติการไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลกลับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พินันท์ คงคาเพชร (2552 : 6) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในฐานะผู้สอนและผู้วิจัยที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนั้นจะต้องมีการนำผลการปฏิบัติการมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเอง

พงศ์เทพ จิราโร (2553 : 29) ได้ให้ความหมาย การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การทำวิจัยโดยครูที่มีชั่วโมงสอน เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนลักษณะเป็นงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย ประโยชน์สูงสุดเกิดกับผู้เรียน ไม่เน้นการทำวิจัยครบ 5 บท ไม่เน้นการศึกษาวรรณกรรมจนต้องทิ้งห้องเรียน ผู้ที่ไม่มีชั่วโมงสอนจึงไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

จรัส สว่างทัฬห (2557 : 3) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ของครู – อาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้ของตนเองควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน และสร้างองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงตนเองให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2557 : 1) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ได้มาซึ่งความรู้หรือคำตอบที่ครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการสืบหาข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบ โดยมีแบบแผนชัดเจน เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้ทำวิจัย และนำผลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และนำผลไปใช้ทันทีเพื่อให้ทันกับการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมที่บุคคลหลายฝ่ายคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีหลักการ และวิธีการที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการที่นักวิชาการ นักการศึกษา ครูอาจารย์หรือผู้บริหาร โรงเรียนมุ่งหวังใช้เป็นการพัฒนาศาสตร์ของวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็งขึ้น

นักวิชาการศึกษาจึงให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้หลายประเด็น สรุปได้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 10 - 11) กล่าวถึง ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถใช้นวัตกรรมวิธีการเทคนิคการสอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน

2. ทำให้ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถนำข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัยมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมจนเต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพราะครูสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน

4. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ใช้ปรับปรุงพัฒนางานบริหาร และจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ครูใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้น

6. มีข้อมูลในการปรับปรุงหรือคัดแปลงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไป

ตามเป้าหมายอย่างมีระบบ

7. ทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานหรือกำหนดนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร

กาญจนา วัฒนา (2548 : 25 – 26) กล่าวถึงความสำคัญในการวิจัยในชั้นเรียนว่าการที่ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นผลดีกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพราะคุณค่าหรือผลงานจากการคิดค้นนวัตกรรมการศึกษาขึ้นมาใช้ได้ผลนั้นจะก่อประโยชน์ดังนี้

นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นนักเรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถหรือพื้นฐานแตกต่างกันบางคนเรียนรู้ได้ช้าบางคนเรียนรู้ได้เร็วหากครูใช้วิธีการสอนหรือการสอนอย่างเดียวกันนักเรียนกลุ่มอ่อนอาจตามไม่ทันดังนั้นการที่ครูพยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาอย่างมีหลักการ แล้วคิดหาทางแก้ไขโดยคิดค้นวิธีสอนหรือการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียนกลุ่มอ่อนจะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ครู มีคุณภาพการสอนที่ดีครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่มีการเตรียมการสอนจัดทำแผนการสอนเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไรกับใครเมื่อไรด้วยเหตุผลอะไรและทำให้ทราบผลการทำงานว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใดได้อย่างไรการทำวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูได้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อหาทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมและผลการวิจัยยังสามารถแสดงให้เห็นคุณภาพการสอนของครูให้เห็นว่าเป็นครูมืออาชีพและก้าวสู่การประเมินคุณภาพต่อไป

โรงเรียน โรงเรียนที่มีครูมีคุณภาพสูง นักเรียนย่อมมีคุณภาพสูงด้วย ครูและนักเรียนจะสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนการที่ครูต้องทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยยกระดับมาตรฐานทางวิชาการให้สูงขึ้นเช่นนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นลดปัญหาการติด 0, ร, มส. นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากที่ฟังครูสอนเพียงอย่างเดียวมาเป็นการร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ปัญหาและเกิดการเรียนรู้โดยผ่านสื่อหรือวิธีสอนที่เหมาะสม เน้นความแตกต่างของนักเรียน การเรียนการสอนจึงเป็นไปตามหลักการที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ สร้างมาตรฐานการศึกษา รายงานการวิจัยในชั้นเรียนสามารถส่งขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนระดับตำแหน่งทางวิชาการ

พินันท์ คงคาเพชร (2552 : 12) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ผลของการวิจัยจะสะท้อนและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครูให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู ข้อค้นพบที่ได้จะก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมอันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีลักษณะสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. ครูผู้สอนในแต่ละสาระการเรียนรู้ควรเป็นผู้ทำวิจัย
2. ปัญหาในการวิจัย
3. ใช้กระบวนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
5. แบบแผนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

สุวิมล ว่องวานิช (2553 : 24) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. เป็นการให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ทักษะการทำวิจัยการประยุกต์ใช้การตระหนักถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรงเนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรเนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา
5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัยทำให้กระบวนการวิจัยมีความเป็นประชาธิปไตยทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ
6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

วารุ เฟิงสวัสดิ์ (2557 : 3 - 4) การวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. จุดเริ่มต้นของการวิจัยเกิดจากข้อข้องใจในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องการปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้น ๆ โดยครูจะลงมือคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหานั้นเอง
2. ปัญหาการวิจัยเป็นประเด็นปัญหาที่เล็กแต่มีความหมายสำหรับการเรียนการสอนโดยตรง
3. เป็นการวิจัยในสภาพการณ์จริงของห้องเรียน ไม่ได้จัดสถานการณ์ใหม่ หรือจัดห้องเรียนใหม่ขึ้นมาสำหรับการวิจัยโดยเฉพาะ
4. มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน (Classroom Context)
5. เป็นการวิจัยที่มุ่งผลการเรียนไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. เป็นการวิจัยที่ทำความเข้าใจกับการเรียนการสอนปกติ นั่นคือ ครูผู้สอนจะทำหน้าที่สอนและทำหน้าที่วิจัยไปพร้อม ๆ กัน
7. เป็นการวิจัยที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างการคิดเชิงสะท้อน

(Reflective Thinking) และปฏิบัติ (Action) อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการพินิจพิเคราะห์ ทบทวน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลองปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การเปิดโอกาส ให้ครูได้สร้างองค์ความรู้ที่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เป็นการวิจัยสถานการณ์จริงในห้องเรียน ไม่ได้จัดสถานการณ์ใหม่ เพื่อทำการวิจัยโดยเฉพาะ มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนผู้สอน กระบวนการเรียนการสอนตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เป็นการวิจัยที่มุ่งผลการวิจัย ไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน และมีการดำเนินงานที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีกระบวนการทำงานที่มีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เป็น ส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดผลดีที่สุดของตัวครูเอง การวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญ ในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาวิชาชีพครู

ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นนวัตกรรมที่บุคคลหลายฝ่ายคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหา ดังกล่าวได้ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีหลักการ และวิธีการที่เอื้อต่อการพัฒนา การเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการที่นักวิชาการ นักการศึกษา ครูอาจารย์หรือ ผู้บริหารโรงเรียนมุ่งหวังใช้กระบวนการวิจัยมาพัฒนางาน และพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อผู้เข้ารับการศึกษา ผลการวิจัยจึงเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางอีกทางที่ทำให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน ได้มีนักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้

มนสิช ลิทธิสมบูรณ์ (2548 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า ผลของการวิจัยในชั้นเรียนก็ให้เกิด ประโยชน์กับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงก็คือนักเรียน และยังเป็น ประโยชน์กับตัวครู เพื่อนครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนี้

1. นักเรียน
  - 1.1 เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 1.2 ปรับปรุง / เปลี่ยนแปลง / พัฒนาการเรียนรู้
  - 1.3 ปรับปรุงลักษณะผู้เรียน
2. ครูผู้สอน
  - 2.1 วางแผนการสอน

- 2.2 แก้ปัญหาชั้นเรียน
- 2.3 ปรับปรุง / เปลี่ยนแปลง / พัฒนาการสอน
- 2.4 ผลิตสื่อการสอนและนวัตกรรม
- 2.5 พัฒนาวิชาชีพ
- 2.6 เพิ่มพูนศักยภาพด้านการสอน
- 2.7 พัฒนาผลงานทางวิชาการ
3. ผู้บริหาร
  - 3.1 กำหนดการส่งเสริมและการสนับสนุน
  - 3.2 วางแผนการดำเนินงานในโรงเรียน
  - 3.3 กำหนดนโยบายและแผนงานการปฏิบัติ
4. สถานศึกษา
  - 4.1 เป็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น
  - 4.2 แนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนาวิชาชีพครู
  - 4.3 ส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

สนอง สิริกุล (2548 : 168) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีข้อดี ดังนี้ การทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว มีการวางแผนในการทำงานทำให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ และมีผลการวิจัยรับรอง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปจาเดิมที่ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดประสบการณ์เดิม ความรู้เดิม และความสนใจของตนเองเป็นหลักทำให้เข้าไม่ถึงปัญหาของนักเรียน ครูสามารถวิเคราะห์ทางเลือกหลากหลาย และตัดสินใจทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลที่ครูใช้กระบวนการการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะสามารถควบคุมกำกับและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนได้ดี มีร่องรอยของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ ผู้เรียนผู้รู้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2549 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน ให้ผลประโยชน์แก่สามฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ดังนี้ 1) นักเรียน ได้รับการเรียนรู้ตรงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์กำหนด เนื่องจากได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติที่เหมาะสม ส่วนที่เป็นปัญหาก็ได้รับการตัดแปลงแก้ไขโดยผ่านการศึกษา ค้นคว้าหาวิธีการ และเครื่องมือจากครู ในอีกส่วนหนึ่งของนักเรียนเองก็ต้องทำวิจัยเพื่อการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย 2) ครูส่งมอบความรู้ ทักษะ และเจตคติของนักเรียนอย่างมีแผนการ เป็นกระบวนการ

ในการพัฒนานักเรียนไปตลอดเส้นทางการส่งมอบการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นเทคโนโลยี การเรียนการสอน การถ่ายทอดสมรรถนะให้แก่แก่นักเรียน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับผลงานทางวิชาการที่มีประสิทธิผล บริหารงานวิชาการอย่างเป็นกระบวนการ ยกกระด้นการศึกษาค้นคว้า ต่อคำถามทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังวิจัยด้านธุรการ งบประมาณ ด้านบุคลากร อีกด้วย เพื่อประเมินผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารจะได้ทราบจุดที่ต้องการปรับปรุงให้การบริหารมีคุณภาพดีขึ้น

สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2549 : 5 - 6) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน
2. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี
3. ปรับเปลี่ยนบทบาทครูใหม่
4. เสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน
5. ทำให้ได้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล
6. กระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ
7. กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผล
8. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ
9. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู
10. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ
11. ช่วยให้นำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน
12. ทำให้ครูสามารถเป็นองค์กรที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2557 : 2 - 3) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยวิธีการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการค้นคว้าที่เป็นระบบที่เชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน แสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และทำให้อาชีพครูกลายเป็นวิชาชีพชั้นสูง ส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา สรุปประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า

1. การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูค้นพบวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนได้โดยตรง
2. ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษา

4. ครูทำงานอย่างมีระบบ
5. รู้สึกภาคภูมิใจในวิธีการที่นำไปใช้
6. ส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการสากลที่นำมาใช้สืบค้นหาคำตอบอย่างมีเหตุมีผลที่เชื่อถือได้ และผลการพัฒนาจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานการศึกษา ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู การวิจัยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมให้อาชีพครู มีการพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
2. ทำให้การจัดการเรียนการสอน บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพราะครูสามารถใช้นวัตกรรม และองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน
3. ทำให้ทราบแนวทางในการแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้ดี และผลการวิจัยจะเป็นรูปธรรมหรือร่องรอยของผลความสำเร็จในการปฏิบัติงานครูสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ ของโรงเรียนได้ ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รูปแบบการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนนั้นมีหลายประเภทซึ่งแต่ละประเภทจะมีรูปแบบการวิจัยที่แตกต่างกันออกไปตามประเด็นของปัญหา สำหรับรูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

มนสิข สิริสมบุญ (2548 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า จากการสังเคราะห์ งานวิจัยในชั้นเรียนสามารถจำแนกรูปแบบและประเภทการวิจัยในชั้นเรียนได้ 2 ประเภท คือ

1. การวิจัยเพื่อความเข้าใจปัญหาในชั้นเรียน ใช้รูปแบบดังนี้
  - 1.1 การสำรวจในชั้นเรียน (Classroom Survey)
  - 1.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมในชั้นเรียน (Behavioral Analysis)
  - 1.3 การศึกษากลุ่มหรือรายบุคคล (Group / Individual Study)
  - 1.4 การศึกษาเชิงสัมพันธ์ (Correlational Study)

2. การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน

2.1 การวิจัยเชิงทดลองสื่อการสอน (Experimental Research for Media / Instruction)

2.2 การทดลองเฉพาะรายหรือรายกลุ่ม (Case / Group Experimental Research)

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2549 : 45 - 46) ได้จำแนกรูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การวิจัยสำรวจ เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมากมายนักเป็นการสำรวจประเด็นที่อยากรู้ แล้วออกแบบไปหาคำตอบ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่าง ๆ เพื่อมุ่งรวบรวมข้อมูล และรายงานลักษณะที่มีอยู่ในสภาพการณ์นั้น ๆ เช่น สำรวจทัศนคติของนักเรียน สำรวจอาชีพผู้ปกครอง สำรวจโรงเรียน สำรวจชุมชน และสำรวจปัญหาการเรียนการสอน
2. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป เช่น การศึกษาผลการเรียนของนักเรียน หรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นต้น
3. การวิจัยเปรียบเทียบ มีลักษณะคล้ายกับสองแบบแรก ในช่วงสภานี้ การวิจัยเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์เป็นการแสดงว่าตัวแปร 2 ตัวสัมพันธ์กันหรือไม่ มีอิทธิพลต่อกันหรือไม่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการศึกษาเหตุและผลทางการศึกษา ในกรณีที่ไม่สามารถศึกษาด้วยการทดลอง เช่น การศึกษาว่าอะไรเป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น การศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น
4. การวิจัยแบบทดลอง เป็นการทดลองแบบหนูตะเภา โดยกำหนดกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง การวิจัยแบบนี้ทางสังคมศาสตร์มักจะมีจุดอ่อนมากเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปรเพราะมนุษย์ไม่เหมือนสัตว์อื่น ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระได้ตามต้องการ แล้วศึกษาผลที่เกิดขึ้นตามตัวแปรตาม การวิจัยแบบทดลองมี 2 ประเภท คือ การทดลองในสนาม การทดลองในสภาพธรรมชาติ เช่น ทดลองกับนักเรียนขณะเรียนอยู่ในห้องเรียนปกติ และการทดลองในห้องปฏิบัติการ เป็นการกระทำในห้องปฏิบัติการ ซึ่งสามารถจะจัดและควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ การทำวิจัยแบบทดลองตัวแปรที่ผู้วิจัยเป็นผู้เปลี่ยนค่า เรียกว่า ตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปรที่เป็นผลตามมา เรียกว่า ตัวแปรตาม มีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามค่าเปลี่ยนแปลงได้ แต่ผู้วิจัยควบคุมไม่ให้มีค่าเปลี่ยนแปลง เรียกว่า ตัวแปรควบคุม

5. การวิจัยเชิงทดสอบและพัฒนา เป็นการวิจัยที่ใช้เด็กกลุ่มเดียว ไม่ต้องไปเปรียบเทียบวิธีสอนแบบดั้งเดิมกับวิธีสอนแบบใหม่ สามารถนำวิธีสอนแบบใหม่มาใช้ได้เลย คิดวิธีสอนแบบใหม่มาแล้วพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ และสอนเสร็จแล้ว ตำรวจดูความเข้าใจ ดูพื้นฐานปัญหาปรับปรุงใหม่ สอนเด็กกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไป ประยุกต์ไปเรื่อย ๆ สถิติที่ใช้ไม่จำเป็นต้องใช้ t-test หรือ F-test ใช้เพียงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก็พอแล้ว โดยอาจจะมีการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ซึ่งกรมวิชาการสรุปว่า การวิจัยที่น่าทำมากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เป็นการวิจัยเชิงทดลองและพัฒนาใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียวเหมาะกับการเรียนการสอนมากที่สุด จากรูปแบบและประเภทการทำวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันไป ซึ่งไม่ว่าผู้วิจัยจะเลือกทำวิจัยในรูปแบบใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนั้นๆ ปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2552 : 25) ได้เสนอว่ารูปแบบการวิจัย หมายถึง การออกแบบการวิจัยปฏิบัติการที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมัลักษณะดังนี้

1. ใช้หาคำตอบของปัญหาที่ต้องการวิจัยได้อย่างแท้จริง
2. ควบคุมตัวแปรที่ศึกษาและตัวแปรภายนอกที่ไม่ได้นำมาศึกษา ซึ่งการที่จะควบคุมตัวแปร ที่ศึกษาดังกล่าวได้ จะต้องอาศัยการคัดกรองตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเท่านั้น
3. แบบการวิจัยปฏิบัติการนั้นจะต้องมีความตรงภายใน (Internal Validity) สูง คือ ผลการวิจัยที่ได้นั้นเป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยโดยตรง ไม่ใช่ผลมาจากตัวแปรอื่น และจะต้องมีความสอดคล้องสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้จริง ซึ่งการวิจัยปฏิบัติการจะไม่เน้น ความตรงภายนอกเพื่อสรุปอ้างอิงผลการวิจัยไปสู่กลุ่มเป้าหมายอื่นๆแต่อย่างใด

สุวิมล ว่องวานิช (2553 : 34) ได้จัดรูปแบบการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การวิจัยแบบเป็นทางการ (Formal Research) เป็นงานวิจัยที่มีแบบแผนการวิจัยอย่างเคร่งครัดมีลักษณะการดำเนินงานหรือการนำเสนอเหมือนงานวิจัยวิชาการ (Academic Research) ของนักวิจัยมืออาชีพนักวิจัยในมหาวิทยาลัยหรือของนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์มีการออกแบบการวิจัยที่รัดกุมเพื่อให้ตอบคำถามวิจัยได้ชัดเจนและมีรูปแบบการนำเสนอการวิจัยที่ชัดเจนส่วนใหญ่แยกเนื้อหาออกเป็น 5 บท
2. การวิจัยแบบไม่เป็นทางการ (Informal Research) เป็นงานวิจัยที่ไม่ยึดติดกับรูปแบบเหมือนวิจัยเชิงวิชาการมุ่งเน้นตอบคำถามเชิงวิจัยมากกว่ายึดรูปแบบข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากการสอนตามปกตินำเสนอผลการวิจัยครอบคลุมเพียงประเด็นสำคัญการวิจัยแบบนี้บางครั้งนำเสนอเพียง 1 - 2 หน้า

ประวิต เอราวรรณ์ (2554 : 3 - 4) ได้แบ่งการวิจัยในชั้นเรียนตามวิธีวิจัยที่ใช้คือ

1. ประเภทวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นการวิจัยในชั้นเรียนที่เน้นการปฏิบัติควบคู่ไปกับการวิจัยอย่างเป็นวงจรต่อเนื่องต้องการใช้ผลมาเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญหน้าอยู่อย่างรวดเร็วไม่เน้นวิธีการวิจัยที่เข้มงวดไม่เน้นการรายงานผลการวิจัยที่เป็นทางการแต่ให้ความสำคัญในการสะท้อนผลเพื่อทำการวิจัยในวงจรต่อไปเรื่อยๆ

2. ประเภทวิจัยเชิงวิชาการการวิจัยในชั้นเรียนประเภทนี้มุ่งเน้นการทำการวิจัยที่ต้องการแสวงหาคำตอบหรือนวัตกรรมเพื่อใช้ในชั้นเรียนหรือสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนอื่นๆ ได้ด้วยคั้งนั้นเน้นวิธีการวิจัยที่เข้มงวดมากขึ้นหรือเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้นเพื่อให้มีความน่าเชื่อถือซึ่งประยุกต์วิธีการของ John Dewey มาใช้เป็นขั้นตอน 5 ขั้นตอนคือการวิเคราะห์และกำหนดปัญหาตั้งสมมุติฐานรวบรวมข้อมูลลงมือปฏิบัติและสรุปผล

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2557 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นลักษณะการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) อย่างหนึ่ง เนื่องจากการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือครูเป็นผู้จัดทำวิจัยขึ้นเองในสภาพการณ์จริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ถ้าจัดตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยก็จะเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ทั้งนี้เนื่องจากการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือถ้าจัดตามวิธีการวิจัยก็เป็น การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพราะผลของการวิจัยจะเป็นรูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาที่ครูสร้างขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้แก้ปัญหาภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบและประเภทของการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกประเภทได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงพรรณนาหรือวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการศึกษาค้นคว้าในลักษณะศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ค้นคว้าข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วไม่มีการสร้างสถานการณ์ใด ๆ ไม่มีการกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามใด ๆ ไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ

2. การวิจัยเชิงทดลอง เป็นการศึกษาโดยจงใจเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งของสถานการณ์ที่ทำอยู่ สร้างสถานการณ์ขึ้นเอง เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลง การวิจัยในชั้นเรียนก็คือการทดลองใช้นวัตกรรมการศึกษาที่สร้างขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในห้อง มีการกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีการควบคุมตัวแปรและการตั้งสมมุติฐานการวิจัย

กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานวิจัยที่มุ่งแสวงหาคำตอบที่เป็นความจริงที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการเรียนการสอนหรือการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ นั้น มีการนำเสนอกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่มีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

กองวิจัยทางการศึกษา (2545 : 7 - 8) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการทำวิจัยปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหากำหนดนวัตกรรม วางแผนแก้ปัญหา/พัฒนาเป็นขั้นตอน ที่ครูกำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหา และพิจารณาวิธีการจัดกิจกรรมกำหนด เครื่องมือในการวัดผลและสื่อการเรียนการสอนที่ครูจะนำไปใช้

ขั้นที่ 2 จัดกิจกรรมแก้ปัญหา/พัฒนา คือขั้นตอนที่ครูนำกิจกรรมในแผนที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 มาปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผลสรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนาเป็นขั้นตอนที่ ครูนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์สรุปผลและรายงานผลเมื่อครู ปฏิบัติครบทั้ง 3 ขั้นตอนแล้วพบว่าปัญหาที่ต้องการแก้ใขนั้นยังไม่บรรลุผลครูต้องดำเนินการ ย้อนกลับไปสู่ขั้นตอนที่ 1 หรือ 2 อีกแล้วปฏิบัติไปจนกระทั่งสามารถแก้ปัญหานั้น ๆ ได้สำเร็จ

ขั้นที่ 4 จัดทำรายงานผลการเรียนรู้ เป็นการสรุปผลการพัฒนาการเรียนรู ของนักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลให้ตัวครูเองผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ศิริพงษ์ เสาภายน (2547 : 99 - 101) ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า มีอยู่ด้วยกัน 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้ความหมาย ประเมิน และกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนที่เป็น อยู่ทุกวันนี้ ปัญหาที่จะนำมาแก้ใขนี้อาจรวมถึงความต้องการที่จะนำนวัตกรรมมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอนบางเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 นำปัญหาเหล่านั้นมาปรึกษาในกลุ่มครู นักวิจัย ที่ปรึกษา ผู้ให้ทุน อุดหนุน โดยเขียนเป็นโครงการคร่าว ๆ มาเสนอ โครงการดังกล่าวอาจรวบรวมปัญหาที่จำเป็น จะต้องหาคำตอบให้ได้ ตัวอย่างเช่น การปรับหลักสูตรใหม่จะเกิดผลดีจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ข้อใดบ้าง องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดต่อประสิทธิภาพของการเปลี่ยนหลักสูตรได้แก่อะไร การวิจัยในชั้นเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาในการเปลี่ยนหลักสูตรได้ในประเด็นใดบ้าง ในขั้นตอน นี้ นักวิจัยอาจจะเป็นที่ปรึกษาได้ โดยการตั้งปัญหาให้เห็นโดยชัดเจน หรือตรงประเด็นที่ต้องการ

จะศึกษา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างจะมีความสำคัญและจำเป็นมาก เพราะถ้าผู้วิจัยไม่กระจำงัดในปัญหาที่จะทำแล้ว จะทำให้การดำเนินการวิจัยต่อไปมีปัญหาตามมาภายหลัง ดังนั้นขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจึงต้องทำความเข้าใจให้กระจำงัดถึงจุดมุ่งหมาย ความต้องการ และข้อตกลงเบื้องต้นของสิ่งที่ต้องการจะศึกษา เช่น อาจทำเป็นแนวคิดสำคัญ (Key Concepts) ที่ต้องการเน้นให้เห็นปัญหาเด่นชัดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จุดมุ่งหมาย วิธีการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โดยศึกษาว่าจากเอกสารเหล่านั้นเราได้ความรู้อะไรบ้าง จุดมุ่งหมาย วิธีการดำเนินการและปัญหาที่ผู้วิจัยเรื่องนั้น ๆ ใ้รายงานไว้

ขั้นตอนที่ 4 นำปัญหามาเขียนใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเขียนในรูปแบบของปัญหาตามขั้นตอนที่ 1 อาจเขียนในรูปของสมมติฐานที่สามารถทดสอบได้ หรือเขียนเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 5 เลือกวิธีดำเนินการ เช่น เลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีบริหารงานวิจัย การเลือกเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการสอน แหล่งศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงาน การประสานงานกับคนร่วมวิจัยหรือบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 6 เลือกวิธีการประเมินที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องกันไป

ขั้นตอนที่ 7 การดำเนินการวิจัยรวมถึงการกำหนดสถานการณ์ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (เช่น อาจเก็บสัปดาห์ละ 2 ครั้ง) การเก็บเป็นระเบียบ การรายงานผลเป็นระยะ การรายงานผลขั้นสุดท้าย การประเมินตนเอง การประเมินผลเป็นกลุ่ม การรายงานผลและการให้ผลย้อนกลับมาสู่กลุ่มนักวิจัย การจำแนกและวิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 8 เป็นขั้นตอนสุดท้าย คือการตีความหมายข้อมูล การอ้างอิงผลการวิจัยและการประเมินโครงการ โดยร่วมกันอภิปรายการค้นพบโดยประเมินกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ข้อผิดพลาด ความคลาดเคลื่อนและปัญหาที่ควรนำมาพิจารณา การรวบรวมผลทั้งหมดเพื่อนำมาใช้เป็นข้อเสนอและข้อตกลงจากผลการประชุมในกลุ่มผู้วิจัย นอกจากนี้ศิริพงษ์ เสาภาชนได้กล่าวถึง ขั้นตอนและกระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียนข้างต้น สรุปได้ว่าขั้นตอนสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอยู่ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนในการพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่พบอยู่เป็นประจำ อันจะนำไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. วางแผนและดำเนินการวิจัย ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้ทำวิจัยจะต้องวางแผนเพื่อลำดับขั้นตอนย่อยลงไปอีก ได้แก่ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบหรือเทคนิค หรือสร้างนวัตกรรมและเครื่องมือมาใช้ในการแก้ปัญหา

3. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเข้าช่วยในการแปลและสรุปผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. รายงานและเผยแพร่ผลงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยต้องเขียนรายงานการวิจัยต่อผู้บังคับบัญชา จากนั้นนำผลงานออกเผยแพร่แก่คณะครูเพื่อเป็นแบบและประโยชน์ต่อไป

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2549 : 59) ได้ลำดับขั้นตอนการทำการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ซึ่งมีอยู่ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. เกิดปัญหา ข้อยกใจ อยากรู้
2. กำหนดคำถาม ข้อสันนิษฐาน หรือการคาดการณ์ว่า น่าแก้ไขด้วยวิธีการนั้น

ได้ผล

3. สำรวจหาแนวทางที่จะได้คำตอบหรือทางแก้
4. ลงมือทำตามแนวทางที่เลือก
5. เก็บข้อมูลจากการดำเนินการ
6. วิเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูล
7. สรุปผลการดำเนินการว่าปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ หรือไม่สามารแก้ไขได้
8. รายงานผลการวิจัย

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 10) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนกระบวนการเชิงปฏิบัติการมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน
2. การปฏิบัติการ
3. การสังเกต
4. การสะท้อนผล

ไมตรี บุญทศ (2549 : 12) กล่าวว่า กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน คือการพัฒนา นักเรียนให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข มีผลงานมีหลักฐานเชิงประจักษ์กระบวนการการวิจัยตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา
2. ขั้นที่ 2 การตั้งสมมติฐาน
3. ขั้นที่ 3 การรวบรวมข้อมูล

4. ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5. ขั้นที่ 5 การสรุปผล

พิสนุ พงศ์ศรี (2551 : 13) กล่าวว่าขั้นตอนในการวิจัยมีขั้นตอนโดยนำขั้นตอนของวิธีทางวิทยาศาสตร์มาเป็นแนวทาง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นเพื่อความชัดเจน ซึ่งทั่วไปแล้วจะมีขั้นตอนเริ่มต้นจากการกำหนดปัญหาในการวิจัย และสิ้นสุดด้วยการเขียนรายงานวิจัยโดยขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาการวิจัย
2. การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. การกำหนดตัวแปรและสมมติฐาน
4. การเลือกแบบการวิจัย
5. การสุ่มและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปผลและรายงานผล

จรัส สว่างทัฬห (2557 : 5 - 6) กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานที่มุ่งแสวงหาคำตอบที่เป็นความจริงที่ถูกต้องและเชื่อถือได้และก่อให้เกิดการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแม็กแท็กการ์ท (Kemmis & McTaggart. 1988 : 11 - 15) ประกอบเป็นวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Cycle of action research) 4 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผน (Planning) การปฏิบัติเพื่อปรับปรุงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วให้ดีขึ้น
2. การปฏิบัติ (Acting) ตามแผน (นำแผนไปปฏิบัติ)
3. การสังเกต (Observing) ผลการปฏิบัติ
4. การสะท้อนผลและการทบทวนแก้ไข (Reflecting and Revising) ผลของการปฏิบัตินี้ให้เป็นพื้นฐานของการวางแผนงานต่อไป โดยนำความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่หมุนไปในกระบวนการเหล่านี้มาใช้เป็นเสมือนแหล่งให้เกิดการปรับปรุงและแหล่งความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดวงจร

การดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนี้ เป็นการแก้ไข้ปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้ภายใต้กระบวนการ PAOR คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Acting) การสังเกต

(Observing) การสะท้อนผลและการทบทวนแก้ไข (Reflecting and Revising) เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูต่อไปอย่างทันที่ โดยครูผู้สอนต้องรู้จักผู้เรียนและตนเอง อันเป็นรูปแบบของการปฏิบัติงานในลักษณะครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2557 : 4 - 5) กล่าวไว้ว่ากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมี 5 ขั้นตอนคือ

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นในการวางแผนแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสำรวจพฤติกรรมของผู้เรียน เป็นต้น ถ้าหากครูพบว่าปัญหาจากการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหามีหลายปัญหา ครูควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยพิจารณาความรุนแรงของปัญหา หากพบว่าปัญหาใดมีความรุนแรงมากก็ควรได้รับการแก้ไขหรือพัฒนาก่อน
2. กำหนดวิธีการ ในการแก้ปัญหาเมื่อครูผู้สอนได้ปัญหาจากการศึกษาในชั้นที่ 1 แล้ว จะต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นๆ ซึ่งในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนจะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เช่น จากตำรา วารสาร บทความ หลักสูตร คู่มือครู รายงานการวิจัย เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่าปัญหาที่คล้ายๆกับปัญหาของตนมีผู้ใดได้ศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร ซึ่งจะทำให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น
3. พัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมจากการศึกษาในชั้นตอนที่ 2 จะทำให้ครูผู้สอนได้แนวทางหรือทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ซึ่งในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนจะต้องกำหนดและสร้างวิธีการในการแก้ไขปัญหานั้นมาซึ่งเรียกว่า “นวัตกรรม”
4. นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ ขั้นนี้ครูจะนำวิธีการหรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นจากชั้นตอนที่ 3 ไปใช้ โดยระบุขั้นตอนปฏิบัติว่าจะใช้กับใคร เมื่อไหร่ อย่างไร แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนเหล่านั้น เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อไป
5. สรุปผล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมแล้วจึงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล แต่ถ้าหากวิธีการหรือนวัตกรรมยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นที่ต้องการได้ก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดยย้อนกลับไปค้นหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่อีกครั้งหนึ่ง แล้วดำเนินการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมตลอดจนนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้อีก โดยดำเนินการในขั้นที่ 2 - 4 ใหม่ จนกระทั่งสามารถแก้ไขปัญหานั้นที่ต้องการได้ แล้วเขียนสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึง 4

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนคือการทำที่ครูผู้สอนมี การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และแสวงหาคำตอบที่เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยมีลำดับขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา
2. กำหนดวิธีการแก้ปัญหา
3. พัฒนาวิธีการแก้ปัญหา
4. สรรหานวัตกรรม
5. วางแผนการใช้นวัตกรรม
6. สรุปผล และรายงานผลการวิจัย
7. นำผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญ และหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง ข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้สนับสนุนการดำเนินการวิจัย ไม่ กำหนดแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และไม่เป็นระบบ ทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีไม่เพียงพอ อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดการพัฒนาทักษะ กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2544 : 17 - 19) ได้เสนอปัญหาในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยเลือกปัญหาในการทำวิจัยโดยไม่คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาต่อการจัด การเรียนการสอน ส่วนมากจะเลือกปัญหาโดยคำนึงถึงความสนใจของตนเองเท่านั้น
2. การวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากไม่สามารถควบคุมตัวแปรได้ ผลการวิจัยจึงอาจจะมี ผลของตัวแปรซ่อนทำให้ไม่น่าเชื่อถือ
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยยังเป็นตัวแปรที่ไม่มีความสำคัญ
4. การเก็บข้อมูลยังนิยมใช้เฉพาะแบบสอบถาม ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สามารถ เก็บข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
5. การวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในช่วงระยะเวลาเดียว ไม่มีการติดตามศึกษา เป็นระยะๆอย่างต่อเนื่องพอสมควร ซึ่งจะเป็นการให้มีการจำกัดตัวแปรด้านเวลาและอาจจะทำให้ ผลการวิจัยไม่น่าเชื่อถือ
6. การวิเคราะห์ข้อมูลยังทำไม่ลึกซึ้งและบางครั้งผู้วิจัยไม่ตระหนักถึงรูปแบบ ของการวิจัย จึงใช้สถิติวิเคราะห์ผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้เครื่องจักรกลในการวิเคราะห์ข้อมูล

7. การเขียนรายงานการวิจัยยังไม่สามารถสื่อความได้ ภาษาที่ใช้ในการวิจัยยังเป็นภาษาสถิติ

กรมวิชาการ (2545 : 102 - 125) ได้มีการสรุปถึงปัญหาในการทำวิจัยและการนำผลของการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. ไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการอย่างเพียงพอ
2. งานวิจัยที่มีอยู่ไม่ได้เสนอแนวทางหรือวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนไม่ได้แพร่หลายอย่างเพียงพอ
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่จะมั่นใจได้จะเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้
5. นักวิจัยภายนอกมักมองไม่เห็นสภาพปัญหาของโรงเรียนที่แท้จริงจึงไม่สามารถสร้างงานที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
6. นักวิจัยระดับโรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องงานวิจัยจึงไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐานให้
7. นักวิจัยไม่ได้ชี้แจงนำส่วนสำคัญของงานวิจัยที่จะนำไปแก้ปัญหภายในชั้นเรียน
8. ผู้บริหารไม่เข้าใจวิธีแก้ปัญหโดยใช้ผลงานวิจัย

9. ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัยจึงไม่ส่งเสริมการวิจัย

ธีระ รุญเจริญ (2553 : 357) ได้กล่าวถึงปัญหาการทำวิจัยในโรงเรียน ดังนี้

1. ปริมาณการวิจัยในโรงเรียนยังมีจำนวนน้อย และส่วนมากจะเน้นไปในทางขอเลื่อนขั้นหรือตำแหน่ง การวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ปฏิบัติอย่างแท้จริงมีน้อย
2. บุคลากรส่วนมากยังคิดว่าการวิจัยเป็นสิ่งที่ปฏิบัติในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มี ความจำเป็น เพราะการวิจัยเป็นเรื่องของนักวิชาการไม่ใช่สำหรับนักปฏิบัติ
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูจำนวนมากยังคิดว่าการวิจัยปกติมีมากอยู่แล้วจึงไม่มีเวลาไม่ค่อยมีประโยชน์และไม่คุ้มค่าการทำ
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยจึงไม่ค่อยกล้าทำ
5. การขาดการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพในการวิจัยการสนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่การให้คำแนะนำช่วยเหลือและการเผยแพร่ยกย่อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนคือการทำที่ครูผู้สอนมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และแสวงหาคำตอบที่เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยมีลำดับขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา
2. กำหนดวิธีการแก้ปัญหา
3. พัฒนาวิธีการแก้ปัญหา
4. สรรหานวัตกรรม
5. วางแผนการใช้นวัตกรรม
6. สรุปผล และรายงานผลการวิจัย
7. นำผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญ และหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง ข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้สนับสนุนการดำเนินการวิจัย ไม่กำหนดแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และไม่เป็นระบบ ทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีไม่เพียงพอ อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดการพัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2544 : 17 - 19) ได้เสนอปัญหาในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยเลือกปัญหาในการทำวิจัยโดยไม่คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนมากจะเลือกปัญหาโดยคำนึงถึงความสนใจของตนเองเท่านั้น
2. การวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากไม่สามารถควบคุมตัวแปรได้ ผลการวิจัยจึงอาจจะมีผลของตัวแปรซ่อนทำให้ไม่น่าเชื่อถือ
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยยังเป็นตัวแปรที่ไม่มีความสำคัญ
4. การเก็บข้อมูลยังนิยมใช้เฉพาะแบบสอบถาม ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
5. การวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในช่วงระยะเวลาเดียว ไม่มีการติดตามศึกษาเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่องพอสมควร ซึ่งจะเป็นการให้มีการจำกัดตัวแปรด้านเวลาและอาจจะทำให้ผลการวิจัยไม่น่าเชื่อถือ
6. การวิเคราะห์ข้อมูลยังทำไม่ลึกซึ้งและบางครั้งผู้วิจัยไม่ตระหนักถึงรูปแบบของการวิจัย จึงใช้สถิติวิเคราะห์ผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้เครื่องจักรกลในการวิเคราะห์ข้อมูล

7. การเขียนรายงานการวิจัยยังไม่สามารถสื่อความได้ ภาษาที่ใช้ในการวิจัยยังเป็นภาษาสถิติ

กรมวิชาการ (2545 : 102 - 125) ได้มีการสรุปถึงปัญหาในการทำวิจัยและการนำผลของการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. ไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการอย่างเพียงพอ
2. งานวิจัยที่มีอยู่ไม่ได้เสนอแนวทางหรือวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนไม่ได้แพร่หลายอย่างเพียงพอ
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่จะมั่นใจได้จะเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้
5. นักวิจัยภายนอกมักมองไม่เห็นสภาพปัญหาของโรงเรียนที่แท้จริงจึงไม่สามารถสร้างงานที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
6. นักวิจัยระดับโรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องงานวิจัยจึงไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐานให้
7. นักวิจัยไม่ได้ชี้ส่วนสำคัญของงานวิจัยที่จะนำไปแก้ปัญหภายในชั้นเรียน
8. ผู้บริหารไม่เข้าใจวิธีแก้ปัญหโดยใช้ผลงานวิจัย
9. ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัยจึงไม่ส่งเสริมการวิจัย

ธีระ รุณเจริญ (2553 : 357) ได้กล่าวถึงปัญหาการทำวิจัยในโรงเรียน ดังนี้

1. ปริมาณการวิจัยในโรงเรียนยังมีจำนวนน้อย และส่วนมากจะเน้นไปในทางขอเลื่อนขั้นหรือตำแหน่ง การวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ปฏิบัติอย่างแท้จริงมีน้อย
2. บุคลากรส่วนมากยังคิดว่าการวิจัยเป็นสิ่งที่ปฏิบัติในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีความจำเป็น เพราะการวิจัยเป็นเรื่องของนักวิชาการไม่ใช่สำหรับนักปฏิบัติ
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูจำนวนมากยังคิดว่าการวิจัยปกติมีมากอยู่แล้วจึงไม่มีเวลาไม่ค่อยมีประโยชน์และไม่คุ้มค่าการทำ
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยจึงไม่ค่อยกล้าทำ
5. การขาดการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพในการวิจัยการสนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่การให้คำแนะนำช่วยเหลือและการเผยแพร่ยกย่อง

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2554 : 12) กล่าวถึงข้อจำกัดของการทำวิจัย
ในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียนนั้นไม่ควรทำวิจัยคนเดียว แต่ควรแสวงหาความร่วมมือ
จากคณะครูในโรงเรียนผู้บริหารเจ้าหน้าที่นักเรียนผู้ปกครองและชุมชนหรือเป็นการวิจัยทั้งโรงเรียน

2. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยปฏิบัติการเพื่อนำผลไปใช้ ดังนั้นจึงต้องทำ
การวิจัยอย่างต่อเนื่องหรือสม่ำเสมอ คือเป็นกระบวนการที่ควรทำอย่างไม่สิ้นสุด เพราะเป็น
การพัฒนาผู้เรียนอีกทั้งเป็นการพัฒนาตนเองไปตลอด

3. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษากลุ่มเป้าหมายผู้เรียนที่ครูรับผิดชอบ
ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนนั้น จึงไม่สามารถอ้างอิงไปยังประชากรเป้าหมายอื่น แต่อย่างไร
ก็ตาม ครูนักวิจัยก็สามารถที่จะพัฒนาเป็นความรู้ความสามารถอ้างอิงได้ต่อไป

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2557 : 6) ปัญหาและอุปสรรคและข้อจำกัดในการทำวิจัยใน
ชั้นเรียน มีดังนี้

1. ครูขาดความรู้หรือทักษะที่จำเป็นสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ หรือให้คำปรึกษา

2. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ต้องใช้พลังกายและพลังใจอย่างมาก เพื่อให้งาน
บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นจึงควรได้รับการสนับสนุนจากผู้ร่วมงานและผู้บริหาร

3. การวิจัยโดยทั่วไปจะไม่ยอมมีตัวแปรภายนอกส่งผลกระทบต่อผลของการ
การออกแบบการวิจัยที่สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ ซึ่งงานวิจัยนั้นไม่ได้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน หรือห้องเรียนปกติ แต่การวิจัยในชั้นเรียนจะมีปัญหาในข้อนี้
เนื่องจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจะปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้บางครั้ง
จึงไม่สามารถยืนยันได้อย่างหนักแน่นว่าเนื่องจากปัจจัยใด แต่ทราบได้ก็ตามที่ปัญหาในชั้นเรียน
หมดไป ก็ถือว่าการวิจัยในชั้นเรียนนั้นประสบความสำเร็จ

4. การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตจำกัดเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนมากจะใช้กับ
กลุ่มนักเรียนที่ตนเองสอนซึ่งมีจำนวนน้อย ทำให้คำตอบที่ได้จากการวิจัยไม่สามารถอ้างอิง
เป็นสากลได้

5. เนื่องจากครูมีภาระงานในแต่ละวันมาก ทั้งทางด้านการเรียนการสอนและ
ด้านอื่น ๆ ทำให้มีเวลาในการเก็บข้อมูล หรือสังเกตพฤติกรรมนักเรียนน้อยลง

6. ครูบางคนอาจจะคิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องยาก อีกทั้งไม่ใช่ภาระหน้าที่ของตน
จึงทำให้ละเลยไม่สนใจที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน

7. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความอดทนสูง ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยบางเรื่องต้องอาศัยเวลาในการรอคอยคำตอบ ดังนั้น ถ้าหากครูใจร้อนต้องการคำตอบเร็ว หรือด่วนสรุปผลก็จะทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

8. การวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามปกติ ดังนั้นครูผู้วิจัยจะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข เพื่อให้การวิจัยไม่เป็นภาระของครูมากเกินไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง อุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่มีสาเหตุมาจากครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้การวิจัยของครูไม่พัฒนาเท่าที่ควร และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากงานของครูเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนหน้าห้องครู นอกเหนือจากการสอนแล้วยังต้องคิดค้นหาแนวทางใหม่ๆที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน และนำผลที่ได้จากการสืบค้นแนวทางเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครู

การบริหารส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญและมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ที่ได้กำหนดสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ยังมีนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส (2548 : 68) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม และสนับสนุนการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้นั้นต้องส่งเสริมงบประมาณ วัสดุ ห้องสมุด ศูนย์วิชาการ การพัฒนาบุคลากรไปศึกษาดูงาน การเผยแพร่ผลงานวิจัยและการให้กำลังใจ

ชาติรี สำราญ (2548 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมงานวิจัยให้ครูดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำสรุปผลการวิจัยด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ๆ เผยแพร่แก่บุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. นำวิธีการหรือนวัตกรรมที่ค้นพบจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3. แลกเปลี่ยนงานวิจัยของตนกับผู้อื่น เช่น การนำเสนอผลงานการวิจัยในที่ประชุม การเข้าร่วมสัมมนา และการเผยแพร่เอกสาร เป็นต้น

วิโรจน์ สารรัตนะ (2554 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทผู้บริหารที่จะดำเนินการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมายและตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น

2. จัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีประสิทธิภาพให้แก่คนงาน (Workforce) เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะประกอบกันขึ้นเป็นกระบวนการ (Process) ดังนี้ 1) การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ 2) การจัดคนเข้างาน 3) การพัฒนาและการประเมิน 4) การบำเหน็จตอบแทน และ 5) การดำรงรักษาคคนให้มีประสิทธิภาพ

3. การนำ (Leading) หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) ในการชักจูงและส่งเสริมให้บุคคล ผู้อื่น ปฏิบัติตามที่ตนต้องการ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการวางระเบียบ กฎเกณฑ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน หรือจุดมุ่งหมายขององค์การที่กำหนดไว้ หรือเป็นกระบวนการที่กลุ่มคน หรือองค์การได้กำหนดถึงสิ่งที่จะให้บุคคล หรือกลุ่มคน หรือองค์การได้กระทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ต้องกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานด้านการศึกษาค้นคว้า หรือการคิดแก้ปัญหาการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยอาศัยทักษะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในทุก ๆ ด้านที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้และทักษะในการทำวิจัย รวมทั้งการสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐานส่งเสริมให้ครูค้นหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ มีนโยบายส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจะประสบผลสำเร็จและน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมเกิดจากความรู้ความสามารถในหลายด้านที่สำคัญได้แก่ ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนมีรายละเอียด ดังนี้

กรมวิชาการ (2542 : 10 – 14) กองวิจัยทางการศึกษาได้เสนอแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมครูทำวิจัยในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการวิจัย โดยกิจกรรมที่ควรจัด ได้แก่ การสัมมนา วิชาการด้านการวิจัย จัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัยโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ การส่งเสริมการวิจัยเป็นกลุ่มโดยมีผู้นำด้านการวิจัย การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีโอกาสศึกษาต่อ ตลอดจนจัดให้มีการให้คำปรึกษานิตเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
2. ปัจจัยด้านสมรรถภาพของนักวิจัย คือ ความสามารถและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อการประสานงานในการทำวิจัยของผู้วิจัย ความสามารถในการสำรวจและศึกษาปัญหาก่อนทำวิจัย ความสามารถและทักษะในการศึกษาค้นคว้าและสืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนดวิธีการแก้ปัญหา/นวัตกรรม ความสามารถและทักษะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ความอดทนและความขยันหมั่นเพียรของผู้ทำวิจัย ตลอดจนความสามารถในการแบ่งเวลาทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม
3. ปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คือ การให้ความร่วมมือสนับสนุนและการให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย ได้แก่ ที่ปรึกษาการทำวิจัย เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หน่วยงานเอกชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ความร่วมมือจากนักเรียนซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน
4. ปัจจัยสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วย

ปัจจัยด้านงบประมาณสนับสนุนอุดหนุนการวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ ย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้น เรื่องเงินทุนอุดหนุนจึงเป็นปัจจัยที่ผู้วิจัยหรือหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องมีความสามารถในการแสวงหา หรือจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้จ่ายอย่างเหมาะสม

ปัจจัยด้านเวลา ในการวิจัยแต่ละเรื่องต้องอาศัยเวลาในการดำเนินการที่ยาวนานมากตั้งแต่เลือกหัวข้อ หรือปัญหาที่จะทำวิจัย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลอภิปรายผลการวิจัย และการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะต้องบริหารเวลาเพื่อทำการวิจัยด้วยการทำปฏิทินการดำเนินการวิจัย จะช่วยให้การดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ แหล่งค้นคว้าหรือเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เก็บเอกสาร ตลอดจนบริการต่าง ๆ ทางด้านธุรการภายในโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าประกอบการวิจัย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู หมายถึง องค์ประกอบหลักในการทำวิจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การวิจัยสำเร็จ และให้ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ สอนไปด้วยวิจัยไปด้วย แล้วนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ย่อมเกิดจากความรู้ความสามารถในหลายด้านที่สำคัญได้แก่ ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน

ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและทักษะดำเนินการวิจัย เพราะการดำเนินการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความรู้ ทักษะ กระบวนการ ในการทำวิจัยมาใช้ในการทำวิจัยให้สำเร็จ ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของการวิจัยซึ่งอาจใช้บางทักษะหรือหลายทักษะผสมผสานกัน ทักษะที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เกี่ยวกับ การเขียนเค้าโครงและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนพอสรุปได้ดังนี้

1.1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2547 : 27 - 32) กล่าวถึงการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังนี้

1.1.1 ชื่อเรื่องการวิจัย การที่จะทำวิจัยเรื่องอะไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัญหา

ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนประเด็นที่ไม่บรรลุ

จุดประสงค์ การเรียนในทุกหน่วยสาระการเรียนรู้ต่างๆ สิ่งสำคัญจะต้องผ่านการวิเคราะห์ปัญหา
หาสาเหตุแห่งปัญหา และแนวทางเลือกในการแก้ปัญหา หัวข้อแนวทางเลือกในการแก้ปัญหา
จะเป็นส่วนสำคัญต่อการนำมากำหนดเป็นชื่อเรื่องการวิจัย การตั้งชื่อเรื่องการวิจัย จะมี
ส่วนประกอบที่บ่งบอกถึงตัวแปรที่จะศึกษา กลุ่มตัวอย่าง และลักษณะการศึกษา ดังนั้นครูควรมี
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยการตั้งชื่อเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน

1.1.2 ความสำคัญของปัญหา เป็นการบอกหลักการและเหตุผลหรือที่มาของ
ปัญหานั้น ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนจะต้องคำนึงถึงสภาพของปัญหาที่ท่านได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในตอนต้น
ว่ามีสภาพปัญหาอย่างไรบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ท่านจะทำการวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะ
การเขียนจะต้องชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต่อการแก้ปัญหา หรือต้องการคำตอบ เพื่อเป็นข้อยืนยันว่า
การทำวิจัยครั้งนี้ได้มีปัญหา เหล่านั้นจริงๆ

1.1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นการกำหนดคำตอบที่ต้องการของผู้ทำวิจัย
ในชั้นเรียนว่าต้องการจะรู้เรื่องเกี่ยวกับอะไร แนวทางในการเขียนจะต้องเขียนให้ครอบคลุมเฉพาะ
ในสิ่งที่ต้องการศึกษาเท่านั้น ซึ่งจะสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำวิจัย ภาษาที่ใช้จะต้องเข้าใจง่าย
ไม่วกวน ตรวจสอบได้หรือวัดได้

1.1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ในการพิจารณาประเมินผลการวิจัยนั้น
หลักสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของงานวิจัยก็คือประโยชน์ที่ได้รับจาก
การวิจัย ครูวิจัยต้องคาดคะเนผลที่ได้รับจากการวิจัย ซึ่งอาจเขียนได้ 2 ทาง คือ

1.1.4.1 ความรู้ที่ได้ เป็นการกล่าวถึงประโยชน์ทางการวิจัยว่า จะทำให้
ทราบข้อเท็จจริง หรือเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องใด ในอันที่จะเป็นการเสริมสร้างสติปัญญา หรือจิตใจ
หรือพฤติกรรม หรือบุคลิกภาพของผู้เรียนอย่างไรบ้าง

1.1.4.2 การนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นการกล่าวถึงความรู้ หรือผลที่ได้รับ
จากการวิจัยนั้น ว่าจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อใคร และเป็นประโยชน์อย่างไร

1.1.5 แนวคิด/หลักการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนา มีความจำเป็น
อย่างยิ่ง ต่อการวิจัยต่อไปในรายละเอียดของการสร้างเครื่องมือในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะแนวคิด/
หลักการที่สำคัญๆ ที่จะต้องนำมาใช้ในการปรับวิธีการ/สื่อหรือนวัตกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้อง
กับสภาพปัญหา และสามารถนำไปสู่การแก้ปัญหา/พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น
เอกสารและผลงานที่นำมาอ้างอิงหาได้ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น ตำรา ผลงานวิจัย
หนังสือ วารสาร หรือหนังสือพิมพ์ ตลอดจนข้อคิดเห็นของบุคคลที่สังคมยอมรับ

1.1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1.1.6.1 วิธีการ/กิจกรรม/นวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนา ผู้ทำวิจัย
 ในชั้นเรียนนำเทคนิคต่างๆ ที่ได้จากการวิจัยจากแนวคิด/หลักการมาใช้ในการกำหนดวิธีการ หรือ
 กิจกรรม หรือสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.1.6.2 ผู้เรียนที่เป็นปัญหา/ต้องการพัฒนาขึ้นใหม่ จำนวนเท่าไร
 เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนต้องการพัฒนา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสุ่มตัวอย่างตามระเบียบ
 วิธีการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นั้น ถือว่าเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง
 โดยเฉพาะผู้เรียนที่ไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามแผนการเรียนรู้
 ในหน่วยการเรียนรู้ใดหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง

1.1.6.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล มีหลายชนิดขึ้นอยู่กับชนิด
 ของการวิจัย ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนจึงควรมีความรู้ความสามารถในการเลือกใช้เครื่องมือ หรือพัฒนา
 เทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เช่น แบบทดสอบ
 แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น เครื่องมือเหล่านี้มีลักษณะที่แตกต่างกัน และ
 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เหมือนกัน เพื่อให้เชื่อมั่นว่าเครื่องมือมีคุณภาพสามารถวัดได้ตรง
 กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด จะต้องมีการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ นั้น ๆ

1.1.6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล เป็นกระบวนการนำข้อมูล
 ที่ได้มาจัดกระทำโดยใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนต้องทราบว่า
 ข้อมูลที่รวบรวมได้อยู่ในระดับใด เช่น มาตรฐานนามบัญญัติ (Nominal Scales) มาตรฐานเรียงลำดับ
 (Ordinal Scales) มาตรฐานช่วง (Interval Scales) มาตรฐานอัตราส่วน (Ratio Scales) ดังนั้น
 ครูผู้ทำการวิจัยจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลเสียก่อนว่าจัดอยู่ในระดับใดหรือมาตราใด
 ในการเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยให้พิจารณาคุณที่วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสำคัญ

1.1.7 ระยะเวลาในการดำเนินการ เป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการวางแผน
 ดำเนินงาน โดยใช้แผนภูมิของแกนต์ (Gantt Chart) เป็นแผนภูมิที่เขียนขึ้นเพื่อแสดงถึงกิจกรรม
 และการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ตามแผน เพื่อเป็นการควบคุมการปฏิบัติงานของครู
 สิ่งสำคัญจะต้องแสดงขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยแสดงถึงกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจะเริ่มต้น
 เมื่อใด และจะแล้วเสร็จเมื่อใด

1.2 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 16 - 17) กล่าวว่า การเขียนรายงานการวิจัยแบบง่าย อาจเขียนแบบไม่เป็นทางการโดยไม่กังวลเกี่ยวกับศัพท์เทคนิค การวิจัย เน้นการเขียนตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง รายงานการวิจัยแบบง่ายนี้จะเป็นเอกสารหลักฐานที่ชัดเจนว่า การวิจัยนั้นๆ ครูได้ทำอะไร แล้วเกิดผลงานหรือข้อค้นพบอะไร สำหรับองค์ประกอบ หรือหัวข้อของการเขียนรายงานมีอะไรบ้างนั้นสามารถยืดหยุ่นได้ โดยสิ่งที่ควรคำนึงคือ จะเขียนหัวข้ออะไร และรายละเอียดเป็นอย่างไรและผลที่เกิดขึ้น รายงานการวิจัยแบบง่ายนี้จะไม่ยาวนัก อาจเป็นหนึ่งหน้า หรือมากกว่า

ประเด็นหัวข้อหรือองค์ประกอบ รายงานการวิจัยแบบง่ายที่พอจะเป็นหัวข้อหลัก นอกจากชื่อหัวข้อหรือเรื่องวิจัยแล้วอาจประกอบด้วย

1. ปัญหา หรือเป้าหมายการวิจัย (อาจเขียนรวมถึงความสำคัญของปัญหา การเรียนการสอนที่ต้องการแก้ไขหรือต้องการพัฒนา)
2. การดำเนินการวิจัย เป็นกระบวนการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา ซึ่งครอบคลุมการวิเคราะห์ข้อมูล อาจแยกหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูลต่างหากก็ได้
3. ผลการวิจัยหรือผลการศึกษาก่อปัญหา หรือผลการพัฒนา รวมถึงข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้หรือการศึกษาวิจัยต่อเนื่อง เป็นต้น

บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 175) กล่าวถึงการเขียนรายงานการวิจัยอาจทำได้หลายลักษณะ และรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยขึ้นอยู่กับประเภทของการวิจัย สาขาวิชา ดังนี้

1. การเขียนรายงานการวิจัยแบบไม่เป็นทางการ เป็นการเขียนรายงานวิจัยแบบสั้นๆ เรียบเรียงโดยใช้ความคิดเห็นของตนเอง เพื่อมุ่งให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจในสาระที่สำคัญๆ โดยทั่วไปควรประกอบด้วย ความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ทั้งนี้อาจมีส่วนอื่นๆ ที่เห็นว่าสำคัญเพิ่มเติมอีกก็ได้ เช่น ความเป็นมาของการวิจัย (ชนิดสั้นๆ ไม่เกิน 10 บรรทัด) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย เป็นต้น รายงานการวิจัยที่เขียนสั้นที่สุดอาจมีความยาวเพียง 1 หน้ากระดาษชนิด A4 อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะเป็นแบบไม่เป็นทางการแต่ก็ควรให้มีสาระสำคัญครบถ้วน ซึ่งอาจมี 3 - 6 หน้าหรือมากกว่าก็ได้
2. การเขียนรายงานการวิจัยแบบเป็นทางการ เป็นการเขียนรายงานวิจัยที่มีรูปแบบเฉพาะ อาจจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ กับ การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสั้น ดังนี้

2.1 การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เป็นรายงานการวิจัยที่พิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มเฉพาะ มีสาระต่างๆ ครบถ้วน มีส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ ส่วนประกอบ

คอนต้น คั้วรายงาน และส่วนประกอบคอนท่าย

2.1.1 ส่วนประกอบคอนต้น ได้แก่

2.1.1.1 ปกรายงาน ที่ปกรายงานบรรทคแรกเป็น "รายงานการวิจัย" บรรทคที่ 2 ชื่อเรื่อง บรรทคที่ 3 ชื่อผู้วิจัย (นิยมจัดไว้ตรงกึ่งกลางเล่ม) บรรทคที่ 4 ชื่อสถาบันที่สังกัด บรรทคสุดท้าย ปี พ.ศ. ที่วิจัยเสร็จ

2.1.1.2 ใบปะหน้า ใบปะหน้าอาจใช้ข้อความทั้งหมดเหมือนปกรายงาน

2.1.1.3 บทคัดย่อ (Abstract) เป็นส่วนที่ย่องานวิจัย ให้มีความยาวไม่เกิน 2 หน้ากระดาษแบบ A4 โดยทั่วไปจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยรวมถึงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือหรือเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลของการวิจัย

2.1.1.4 ใบแสดงความขอบคุณ เรียกว่า "กิติกรรมประกาศ" หรือ "ประกาศคุณูปการ" เนื่องจากในการทำวิจัยจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือ หรือขอความร่วมมือจากหลายฝ่ายหลายคน ผู้วิจัยจึงควรเขียนแสดงความขอบคุณบุคคลเหล่านั้น เช่น ผู้ให้ทุนอุดหนุนวิจัย ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยพิจารณาเครื่องมือรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม แบบวัดหรือแบบทดสอบ ผู้ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ปรึกษาผู้ให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ ฯลฯ

2.1.1.5 สารบัญ ช่วยให้ผู้อ่านเห็นเค้าโครงของรายงานการวิจัยเรื่องนั้น และใช้สำหรับค้นคว้าแต่ละหัวข้อ ซึ่งทำให้สามารถค้นได้รวดเร็วกว่าเปิดไปหาโดยกะประมาณเอา

2.1.1.6 รายการตารางและภาพประกอบ เป็นส่วนที่ใช้ในการค้นหาตารางและภาพประกอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2.1.2 คั้วรายงาน โดยทั่วไปประกอบด้วย 5 บท ดังนี้

2.1.2.1 บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความเป็นมาของการวิจัยหรือภูมิหลัง จุดมุ่งหมายของการวิจัยหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย สมมติฐานในการวิจัย (ถ้ามี) นิยามศัพท์เฉพาะ (กรณีจำเป็น)

2.1.2.2 บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง บางทีใช้คำว่า วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ในรายงานการวิจัยบางเรื่องรวมส่วนนี้ไว้ในส่วนของความเป็นมาของการวิจัย เลื่อนบทที่ 3 มาเป็นบทที่ 2 บทที่ 4 มาเป็น

บทที่ 3 บทที่ 5 มาเป็นบทที่ 4 ในบทที่ 2 นี้ โดยทั่วไปมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย กับส่วนที่เป็นผลการวิจัยของคนอื่นในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน ส่วนที่เป็นแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จะยกสาระสำคัญที่ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่ศึกษา สิ่งที่น่าสนใจ ประโยชน์ต่องานวิจัย อาจกล่าวถึงความจำเป็นของเรื่องนั้นสิ่งนั้น นิยามหรือความหมาย ลักษณะ โครงสร้างหรือองค์ประกอบประเภท วิธีการวัด ฯลฯ กรณีที่ผู้เขียนหลายคน แต่ละหัวข้ออาจยกมากล่าวตามลำดับ ปี พ.ศ. จากอดีตสู่ปัจจุบัน

2.1.2.3 บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ในบทนี้โดยทั่วไปมีหัวข้อสำคัญประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องเขียนรายงานตามแบบที่กล่าวมานี้ก็ได้ แต่จะต้องเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจวิธีดำเนินการค้นคว้าของผู้วิจัย

2.1.2.4 บทที่ 4 ผลการวิจัย ในบทนี้จะกล่าวถึงผลของการวิจัยเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งอาจอยู่ในรูปของพรรณนาวิเคราะห์ หรือการใช้สถิติวิเคราะห์แล้วแปลความหมาย อาจแสดงด้วยตาราง แผนภูมิหรือกราฟ เพื่อช่วยให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ผลการวิจัยควรเสนอตามลำดับเรื่อง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งจะตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยทุกข้อ

2.1.2.5 บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในบทนี้จะสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ในส่วนของการอภิปรายผลจะกล่าวถึงเหตุผลที่ทำให้ได้ผลการวิจัยตามที่ปรากฏ ไม่ว่าจะจะเป็นไปตามที่ควรจะเป็นที่ได้คาดการณ์ไว้ มีผลการวิจัยใดที่พบเช่นเดียวกัน หรือขัดแย้งกับที่พบครั้งนี้

2.1.3 ส่วนประกอบตอนท้าย

2.1.3.1 บรรณานุกรม บรรณานุกรมเป็นรายชื่อแหล่งที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและนำเอาสาระต่างๆ มาอ้างอิง ซึ่งอาจอยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา รายงานการวิจัย วารสาร หรือในรูปสื่อโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ เทป หรือจากการสืบค้นด้วยระบบ Internet เป็นต้น บรรณานุกรมจัดพิมพ์ไว้เพื่อให้เกียรติแก่เจ้าของผลงาน และเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านในการวิจัยเพิ่มเติมจากแหล่งเหล่านั้น

2.1.3.2 ภาคผนวก เป็นส่วนที่เสนอสิ่งต่างๆ เป็นรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษางานวิจัยเรื่องนั้น โดยที่ไม่เหมาะที่จะนำมาเสนอเรื่องนั้นสิ่งนั้นในส่วนที่เป็นตัวรายงานในภาคผนวก อาจแบ่งเป็นภาคผนวก ก ภาคผนวก ข ฯลฯ ตามความเหมาะสม สิ่งที่อยู่ในภาคผนวก ได้แก่ ตัวเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ รวบรวมข้อมูล เป็นต้น

2.1.3.3 การเขียนบรรณานุกรมจะเรียงตามลำดับตัวอักษรและพยัญชนะ โดยที่เป็นภาษาไทย แล้วจึงเป็นส่วนของบรรณานุกรมที่เป็นภาษาอังกฤษ ส่วนมากจะยึดถือตามรูปแบบของสถาบันทางการศึกษาต่างๆ โดยใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

2.2 การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสั้น เป็นรายงานการวิจัยที่สั้นแต่ครอบคลุมสาระสำคัญของการวิจัยนั้นไว้ เหมาะสมหรับลงเผยแพร่ในวารสารวิชาการ หรือรวมเล่มงานวิจัยหรือทำเป็นเล่มเล็กเผยแพร่ โดยทั่วไปมีจำนวน 6 - 15 หน้า มีสาระของรายงาน ดังนี้

2.2.1 ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ชื่อสถาบันและหน่วยงานที่ผู้วิจัยสังกัด

2.2.2 บทคัดย่อ เป็นส่วนที่กล่าวถึงการวิจัยชนิดย่อมาก ๆ

ประมาณ $\frac{1}{2}$ ถึง 2 หน้ากระดาษแบบ A4 โดยทั่วไปจะกล่าวถึงความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย บทคัดย่อ

2.2.3 ความเป็นมาของการวิจัยหรือภูมิหลัง กล่าวถึงที่มาของการวิจัยหรือประเด็นปัญหา ซึ่งจะมีส่วนของแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมอยู่ด้วย

2.2.4 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.5 ผลการวิจัย อภิปราย และเสนอแนะ กล่าวถึงผลการวิจัยว่าพบอะไร อภิปรายผลโดยให้เหตุผลประกอบว่า ทำไมผลจึงเป็นเช่นนั้น ข้อเสนอแนะที่พบเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และแนะแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป

2.2.6 เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม เป็นส่วนที่ระบุที่มาของแหล่งอ้างอิงต่างๆ ที่ผู้วิจัยเขียนอ้างในรายงาน

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน พอสรุปได้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอาทิ การเขียนเค้าโครงการวิจัย และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เชื่อได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง

2. ด้านทักษะการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน

ทักษะดำเนินการวิจัย คือความชัดเจน ความสามารถและความชำนาญในการดำเนินการวิจัย ในการดำเนินการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยบางทักษะหรือหลายทักษะผสมผสานกัน ทักษะที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการสร้างปัญญา

กรมวิชาการ (2545 : 12 - 19) กล่าวว่า การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ ทักษะที่จะต้องอาศัยการเรียนรู้และวิธีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญช่วยทำให้เกิดแนวความคิด ความเข้าใจที่ถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น ทักษะที่สำคัญของนักวิจัยคือ ทักษะการสร้างปัญญา 10 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทักษะการสังเกต คือการสังเกตสิ่งที่เราเห็น สิ่งแวดล้อม หรือ สิ่งที่เราจะศึกษา โดยสังเกตเกี่ยวกับแหล่งที่มา ความเหมือนและความแตกต่าง สาเหตุของความแตกต่างประโยชน์ และผลกระทบ วิธีฝึกการสังเกต คือ การฝึกสมาธิ เพื่อให้มีสติและทำให้เกิดปัญญา มีโลกทัศน์ มีวิสัยคิด

ขั้นตอนที่ 2 ทักษะการบันทึก คือ การบันทึกสิ่งที่ต้องจำหรือต้องศึกษา มีหลายวิธี ได้แก่ การทำสรุ่ยย่อการเขียนเค้าโครงเรื่อง การขีดเส้นใต้ การเขียนแผนภูมิ การทำเป็นแผนภาพ หรือทำเป็นตาราง เป็นต้น วิธีฝึกการบันทึก คือ การบันทึกทุกครั้งที่มีการสังเกต มีการฟัง หรือมีการอ่าน เป็นการพัฒนาปัญญา

ขั้นตอนที่ 3 ทักษะการนำเสนอ คือ การทำความเข้าใจในเรื่องที่จะนำเสนอ ให้ผู้อื่นรับรู้ได้โดยจดจำในสิ่งที่จะนำเสนอออกมาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การทำรายงานเป็นรูปเล่ม การรายงานปากเปล่า การรายงานด้วยเทคโนโลยี เป็นต้น วิธีฝึกการนำเสนอ คือ การฝึกตามหลักการของการนำเสนอในรูปแบบต่างๆดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ จนสามารถนำเสนอ ได้ดีซึ่งเป็นการพัฒนาปัญญา

ขั้นตอนที่ 4 ทักษะการฟัง คือการจับประเด็นสำคัญของผู้พูด สามารถตั้งคำถามเรื่องที่ฟังได้ รู้จุดประสงค์ในการฟัง ผู้เรียนจะต้องค้นหาเรื่องสำคัญในการฟังให้ได้ วิธีฝึกการฟัง คือ การทำเค้าโครงเรื่องที่ฟัง จดบันทึกความคิดหลัก หรือถ้อยคำสำคัญลงในกระดาษ บันทึกที่เตรียมไว้ อาจตั้งคำถามในใจ เช่น ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร เพราะเหตุใด อย่างไร เพราะจะทำให้การฟังมีความหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ทักษะการถาม คือ การถามเรื่องสำคัญๆ การตั้งคำถามสั้นๆ เพื่อนำคำตอบมาเชื่อมต่อให้สัมพันธ์กับสิ่งที่เรารู้แล้วมาเป็นหลักฐานสำหรับประเด็นที่กล่าวถึงสิ่งที่ทำให้เราฟัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การถามเกี่ยวกับตัวเราเอง การฝึกถาม-ตอบ เป็นการฝึกการใช้เหตุผลวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำให้เข้าใจในเรื่องนั้นๆ อย่างชัดเจน ถ้าเราฟังโดยไม่ถาม-ตอบ ก็จะเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ไม่ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 6 ทักษะการตั้งสมมติฐานและตั้งคำถาม คือ การตั้งสมมติฐานและตั้งคำถาม สิ่งที่เราเรียนรู้ไปแล้วได้ว่า คืออะไร มีประโยชน์อย่างไร ทำอย่างไรจึงจะสำเร็จได้ การฝึกตั้งคำถามที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ ทำให้อุบายได้คำตอบ

ขั้นตอนที่ 7 ทักษะการค้นหาคำตอบจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต คุยกับคนแก่ แล้วแต่ธรรมชาติของคำถาม การค้นหาคำตอบต่อคำถามที่สำคัญจะสนุก และทำให้ได้ความรู้มาก บางคำถามหาคำตอบทุกวิถีทางแล้วไม่พบต้องหาคำตอบต่อไปด้วยการวิจัย

ขั้นตอนที่ 8 ทักษะการทำวิจัยสร้างความรู้ การวิจัยเพื่อหาคำตอบเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ทุกระดับการวิจัยจะทำให้ค้นพบความรู้ใหม่ ทำให้เกิดความภูมิใจ สนุก และมีประโยชน์มาก

ขั้นตอนที่ 9 ทักษะการเชื่อมโยงบูรณาการ คือ การเชื่อมโยงเรื่องที่เรารู้มาให้เห็นภาพรวมทั้งหมด มองเห็นความงาม มองให้เห็นตัวเอง ไม่ควรให้ความรู้นั้นแยกออกเป็น ส่วนๆ

ขั้นตอนที่ 10 ทักษะการเขียนเรียบเรียง คือ การเรียบเรียงความคิดให้ประณีตขึ้น โดยการค้นคว้าหาหลักฐานอ้างอิงความรู้ให้ถี่ถ้วนแม่นยำขึ้นการเรียบเรียงทางวิชาการจึงเป็นการพัฒนาปัญญาอย่างสำคัญ และเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้อื่นในวงกว้างออกไป

กรมสามัญศึกษา (2545 : 20) ได้เสนอวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้

1. การกำหนดประเด็นค้นคว้า ประกอบด้วย
  - 1.1 การตั้งประเด็นค้นคว้า
  - 1.2 การกำหนดขอบเขตของประเด็นค้นคว้า
  - 1.3 การอธิบายประเด็นค้นคว้าเป็นการนำเสนอรายละเอียด
  - 1.4 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นค้นคว้า
2. การคาดคะเน ประกอบด้วย
  - 2.1 การตั้งประเด็นคาดคะเน
  - 2.2 การอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นคาดคะเนผล
  - 2.3 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคาดคะเนผล
3. การกำหนดวิธีการค้นคว้าและการดำเนินการ ประกอบด้วย
  - 3.1 จำแนกวิธีการค้นคว้า คือ การระบุแนวทางต่างๆ
  - 3.2 เลือกวิธีการค้นคว้าพร้อมระบุเหตุผล
  - 3.3 วางแผนค้นคว้าตามแนวทางที่ได้แสดงขั้นตอนการดำเนินการค้นคว้า

3.4 การคาดคะเนสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคในการค้นคว้า

3.5 คำเนิการค้นคว้า

4. การวิเคราะห์ผลการค้นคว้า ประกอบด้วย

4.1 การจำแนก จัดกลุ่ม และจัดลำดับข้อมูล

4.2 การจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ของ

ข้อมูล

5. การสรุปผลการค้นคว้า ประกอบด้วย

5.1 การสังเคราะห์ข้อมูล คือ การเรียบเรียงข้อมูลที่ค้นพบจากการค้นคว้า

และสรุปเป็นประเด็น

5.2 การอภิปรายผลการค้นคว้า คือการแสดงความเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับประเด็น ที่พบจากการค้นคว้า พร้อมทั้งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ค้นพบที่สามารถเรียบเรียงไปถึงประเด็นค้นคว้าใหม่

5.3 การสรุปกระบวนการในการค้นคว้า คือ การระบุขั้นตอนหลักของกระบวนการค้นคว้า

5.4 การประเมินกระบวนการที่ใช้ในการค้นคว้า คือ การวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง และแนวทางแก้ไขกระบวนการค้นคว้าที่กำหนดในการประเมินทักษะการแสวงหาความรู้

2. ทักษะในการวิจัย

นิศยา หัตถสินโยธิน (ม.ป.ป. : 8 - 14) กล่าวว่า การวิจัยและการใช้ข้อมูลต้องใช้ทักษะในการหาข้อมูล ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีความสามารถในการอ่าน ฟัง ดู สังเกต และจดบันทึก สามารถอ่านเอาความ คัดเลือกประเด็นสำคัญ และคัดสิ่งที่ไม่สำคัญออกไป สามารถวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลนั้นได้ ต้องสามารถใช้เทคนิคเหล่านั้นได้ด้วยการวาดแผนภูมิทักษะที่จะทำให้ได้ข้อมูลมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ทักษะการตัดสินใจ มี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สิ่งที่เราคาดหวังว่าจะทำคืออะไรเช่นการเขียนเรียงความ บรรยายหน้าชั้น หรือพูดคุยธรรมคา เป็นต้น ใช้เวลาเท่าไรและผู้ฟังเป็นผู้ฟังระดับใด ทราบหรือคาดหวังสิ่งใดไว้บ้าง จากการนำเสนอผลงาน

ขั้นตอนที่ 2 มีความรู้เรื่องใดบ้างแล้ว เช่น ควรจะต้องค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม อย่างไร ระคมความคิดสิ่งที่ทราบอยู่แล้วโดยใช้วิธีเขียนลงในกระดาษ จัดลำดับความสำคัญของ เนื้อเรื่องและทำแผนผัง ศึกษาความหมายของเรื่องราวแต่ละกลุ่มที่แบ่งไว้ เพื่อดึงคำ กลุ่มคำและความคิดสำคัญออกมาให้ได้ขั้นตอนนี้นับว่ามีความสำคัญมากเพราะจะเห็น

โครงสร้างของเรื่องราว ทั้งหมด โดยเป็นถ้อยคำและแนวทางที่สามารถนำไปใช้ใน ห้องสมุด ฐานข้อมูล และแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อจะได้ทราบว่าอ่านข้อมูลแบบไหน อ่านผ่าน อ่านเพื่อหาส่วนสำคัญ หรืออ่านอย่างเข้าใจ โดยละเอียดสำหรับวางแผนการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 3 ต้องการหาคำตอบในเรื่องใดสร้างคำถามที่จำเป็นต้องใช้ สัมภาษณ์ แหล่งข้อมูลว่ามีข้อมูลตรงกับความต้องการหรือไม่ ได้แก่คำต่อไปนี้

ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร สิ่งใด - แสดงข่าวสารข้อเท็จจริง

เหตุใดก็ตาม - แสดงความเป็นไปได้

ทำไม - แสดงสาเหตุ คำอธิบาย เหตุผล สมมติฐาน

ดังนั้น - แสดงผลลัพธ์ บทสรุป คำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 4 ต้องค้นเรื่องใด สร้างตารางนำทางขึ้นเพื่อเป็นเครื่อง เตือนใจและกระตุ้นให้ปฏิบัติตามตารางนั้น ตารางที่สร้างขึ้นจะใช้ร่วมกับบันทึกช่วยจำใน การศึกษาค้นคว้า

2.2 ทักษะการค้นคว้า การค้นหาข้อมูลประเภทต่างๆ กัน จากแหล่งต่างๆ ข้อมูลที่ได้ต้องมีความถูกต้อง หาวิธีการที่จะพบข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ มี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ต้องการข้อมูลประเภทใด เช่น ข้อเท็จจริง ข้อมูลจาก การวิจัย ความคิดเห็น หรือหลักฐานที่จะสนับสนุนสมมติฐาน ต้องการข้อมูลลักษณะพิเศษ หรือไม่ เช่น มีภาพประกอบ หรือกรณีศึกษา (การลุ่มตัวอย่างมาแล้วศึกษาเฉพาะกลุ่มนี้)

ขั้นตอนที่ 2 จะค้นพบข้อมูลนั้นได้จากที่ใดบ้าง เช่น จากหนังสือทั่วไป สารานุกรม นิตยสาร วารสาร หรือสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ จากบุคคล องค์กรต่างๆ ชุมชน หรือกลุ่มบุคคล จากห้องสมุด ฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ที่ใช้เก็บข้อมูล จากสื่อไม่ตีพิมพ์ เช่น วิทยู โทรทัศน์ แผ่นผัง แผนภาพ รูปถ่าย เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 จะค้นพบข้อมูลนี้โดยอาศัยฐานข้อมูล หนังสือ การเข้าสู่ ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ นั้น ต้องมีเครื่องมือในการเข้าถึงชุมชนหรือกลุ่มบุคคลเช่น โทรศัพท์ เรื่องราวเฉพาะบุคคลนั้นๆ หนังสือรวบรวมรายชื่อธุรกิจและกลุ่มบุคคลต่างๆ สำนักงาน ข่าวสาร ห้องสมุด เป็นต้น การเข้าถึงห้องสมุด อุปกรณ์ที่ห้องสมุดมีบริการ ได้แก่ คัทนี่ ต่างๆ หนังสือรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของบุคคล หน่วยงานสำคัญ บรรณารักษ์ ฐานข้อมูล หนังสือ การเข้าถึงวัสดุสิ่งตีพิมพ์ ได้แก่ สารบัญ คัทนี่ อภิธานศัพท์ ซื่อบท คำอธิบายภาพ เป็นต้น และการเข้าถึงอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โปรแกรม หรืออุปกรณ์การปฏิบัติงาน เป็นต้น ไม่ว่าจะหัวข้อจะเป็นเช่นไร ข้อมูลจะลึกซึ้งหรือผิวเผิน หลักสำคัญที่ทุกคนต้องระลึกเสมอว่า

“ยังรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ค้นได้เฉพาะเจาะจงมากเท่าใด โอกาสที่จะพบก็มีมาก เท่านั้น”

2.3 ทักษะการใช้ประโยชน์ ข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดตรงกับความต้องการหรือไม่ ให้เลือกอย่างระมัดระวังโดยใช้แผนผังและการจัดลำดับหรือจัดกลุ่มเนื้อเรื่องมาช่วย กลับกรองข้อมูล

2.4 ทักษะการบันทึก เพื่อตอบคำถามว่าผู้เรียนสามารถรวบรวม หรือจัดระบบการบันทึกโดยใช้ดัชนีช่วย และจดบันทึกสิ่งที่ควรบันทึกอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องทำดังนี้คือ ทำแผนผัง และจัดลำดับ หรือจัดกลุ่มเนื้อเรื่องเขียนคำถามและความคิดหลักที่ได้จากการอ่าน ตั้งคำถาม จะช่วยให้ทราบว่าเนื้อเรื่องส่วนใดสำคัญ ส่วนการบันทึกให้มีประสิทธิภาพ กระทำดังนี้

2.4.1 จดบันทึกโดยใช้คำพูดของตนเอง ในกรณีที่ต้องการอ้างคำพูดของผู้เขียนต้องแน่ใจว่าลอกมาอย่างถูกต้อง พร้อมใส่เครื่องหมายคำพูด (“.....”) และเขียนเลขหน้าที่นำมาด้วย

2.4.2 ก่อนจดบันทึกเนื้อหาหนังสือเล่มใด ให้เขียนชื่อผู้ประพันธ์ (ชื่อ-นามสกุล)ปีที่พิมพ์ ชื่อเรื่อง เมืองที่พิมพ์ ผู้รับผิดชอบในการพิมพ์ เพราะข้อมูลเหล่านี้จะใช้ในการเขียนบรรณานุกรม และมีประโยชน์ในการอ้างอิงภายหลัง

2.4.3 ใช้เขียนตาราง จัดเส้นใต้ อักษรตัวใหญ่ เครื่องหมายดอกจัน และเครื่องหมายอื่นก็ได้ กับข้อความที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษในบันทึกเพื่อให้แตกต่างจากข้อความทั่วไป

2.4.4 เว้นช่องว่างการบันทึกแต่ละย่อหน้าไว้ด้วย เพื่อจะได้มีเนื้อที่ในการเขียนสารบัญคำสำคัญที่ปรากฏในบันทึกภายหลัง

2.4.5 ใช้คำสำคัญเป็นหัวข้อหลัก และเค้าโครงจากแผนผังที่ร่างไว้จะเป็นขอบข่าย ของการบันทึก

2.4.6 เว้นช่องว่างระหว่างบรรทัดไว้เพื่อเขียนความคิดเห็นส่วนตัวหรือสิ่งอื่นใด ที่จะเป็นประโยชน์ในภายหลัง

การจัดระบบบันทึกควรกระทำทันทีที่บันทึกเรียบร้อยถ้ามีความยาว หรือเนื้อหามาก ให้เรียบเรียงใหม่ โดยสรุปให้สั้นกว่าเดิมแล้วนำบันทึกที่สรุปใหม่นี้เย็บติดกับบันทึกของเดิมด้วย

2.5 ทักษะการนำเสนอข้อมูลทั้งหมดมาปะติดปะต่อกันและบรรยายให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการพูด อ่าน และเขียน สามารถนำเสนอโดยวิธีการ ดังนี้

2.5.1 การเขียน ได้แก่ เรียงความ รายงานการวิจัย การสอบ การเขียน รายงาน ตามที่กำหนดไว้

2.5.2 การแสดงภาพ ได้แก่ แผนภูมิ แผนผัง เป็นต้น

2.5.3 การพูด ได้แก่ พูดคุย การพูดหน้าชั้นเรียน เป็นต้น

2.5.4 การใช้สื่อประสมต่างๆ

2.6 การประเมินผล มักจะพิจารณาจาก 2 ประเด็น คือ เนื้อหา จะต้อง เพียงพอและถูกต้อง และการนำเสนอต้องเลือกให้เหมาะสมกับชั้นงาน การเขียนรายงานที่ดีให้ พิจารณาจาก

2.6.1 บทนำดี

2.6.2 โครงสร้างชัดเจน

2.6.3 ประเด็นหลัก/ข้อโต้เถียงที่หนักแน่น

2.6.4 ข้อมูลสนับสนุนชัดเจนเพียงพอ

2.6.5 ความถูกต้อง

2.6.6 อ่านง่าย

2.6.7 ประโยคสั้น

2.6.8 ไม่ใช่ถ้อยคำฟุ่มเฟือย/ภาษาสละสลวย

2.6.8 รูปแบบที่ดี

2.6.9 มีการนำเสนอที่ดี

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ทักษะดำเนินการวิจัยเป็นคุณสมบัติสำคัญของนักวิจัย ทุกระดับ ทักษะการดำเนินการวิจัยเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ ฉะนั้นผู้วิจัยควรฝึกฝนจนเกิด ความคล่องแคล่ว สามารถใช้ทักษะต่างๆได้อย่างเหมาะสม จึงจะส่งผลดีต่อผลการวิจัยให้มี ความน่าเชื่อถือ

จากการศึกษาความรู้และทักษะในการทำวิจัย สรุปได้ว่า ด้านความรู้และทักษะใน การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ ในการวิจัยในชั้นเรียนทุกขั้นตอนจนกระทั่งวิเคราะห์สรุป แปรผลข้อมูลได้ มีการอภิปรายผล และ การเขียนรายงานได้

ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย

ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ควรมีคุณลักษณะเช่นเดียวกันกับนักวิจัยทั่วไป กล่าวคือ เป็นผู้
มีคุณสมบัติของนักวิจัย และมีจรรยาบรรณของผู้วิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

คุณสมบัติของนักวิจัย

ในการทำงานวิจัยใด ๆ ก็ตาม ผู้วิจัยนับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเพราะงานวิจัยจะ
สำเร็จสมความมุ่งหมาย ครูผู้วิจัยในชั้นเรียนจึงต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นของนักวิจัย ดังนี้
คณะกรรมการ National Committee on Secondary Education ของอเมริกาในปี 1966
(อ้างถึงใน นิภา ศรีไพโรจน์. 2554 : 2) ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้วิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ด้านอารมณ์และแรงขับ (Emotional factor - drive) ผู้ที่ประสบความสำเร็จใน
การวิจัยนั้นมักจะมีแรงขับในทางอารมณ์ต่างๆ ดังนี้
  - 1.1 มีความอยากรู้อยากเห็นอันเกิดจากแรงขับภายในตัวเอง
  - 1.2 เป็นคนที่มีความสุขและเพลิดเพลินต่องานคิดสร้างสรรค์ของใหม่เป็น
ความสุขภายในอันเกิดขึ้นจากผลงานของตนเองมากกว่าที่จะเป็นความสุขอันเกิดขึ้นจากวัตถุหรือ
สิ่งภายนอก
  - 1.3 เป็นคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือเป็นคนที่มุ่งหวังหรือต้องการจะทำ
อะไรให้สำเร็จมากและมีความคิดว่าผลงานที่เขาทำนั้นมักจะมีประโยชน์ต่อตนเองและคนอื่น ๆ
2. ด้านความรู้และประสิทธิภาพ (Knowledge - Efficiency) ผู้ที่ประสบความสำเร็จ
ในการวิจัยนั้นมักจะมีลักษณะเด่นในทางความรู้ที่มีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้
  - 2.1 เป็นผู้มีความสามารถในการค้นหา เลือกและใช้ความรู้จากผลงานวิจัยที่
ผ่านมาได้อย่างรวดเร็ว
  - 2.2 มีความรู้ความสามารถที่จะใช้กระบวนการทดลองที่เหมาะสมกับสภาพ
ปัญหาและมีความสามารถในการใช้วิธีการวิทยาศาสตร์ ตรรกวิทยาในการทดลอง
  - 2.3 เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือการวิจัยประเภทต่าง ๆ และ
สามารถเลือกใช้เครื่องมือได้อย่างเหมาะสม
  - 2.4 มีความรู้และทักษะในวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล รู้ว่าข้อมูลใดควรใช้สถิติแบบ
ใดและสามารถแปลผลที่ได้จากการใช้สถิตินั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง
  - 2.5 มีความสามารถสรุปผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 2.6 มีความสามารถในการตรวจสอบ วิพากษ์วิจารณ์ และคาดคะเนได้ดี
  - 2.7 มีความสามารถในการทำงานที่มีระเบียบ สามารถจัดหมวดหมู่ของ
ความคิดและเขียนรายงานการวิจัยได้ดี

3. ด้านการตัดสินใจและบังคับตน (Volition - Control) ผู้วิจัยในชั้นเรียนที่ดีควรมีความสามารถในด้านการตัดสินใจและบังคับตนเองในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 3.1 เป็นคนกล้าคิด
- 3.2 เป็นคนอดทน อดทน อดทน อดทน ไม่เบื่อง่าย
- 3.3 เป็นคนใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- 3.4 เป็นคนถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน มีความสุขุมรอบคอบ และสุภาพต่อคนทั่วไปไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจ แต่ใช้ปัญญาที่สุขุมรอบคอบในการตัดสินใจทุก ๆ อย่าง
- 3.5 มีความซื่อสัตย์ต่อหลักวิชา คือยึดมั่นในหลักวิชาที่สั่งงานและยุติธรรมเป็นคนที่มีความตั้งใจการใช้ปัญญาความคิดที่มีเหตุผลขั้นสูง
- 3.6 มีแนวทางเป็นของตนเอง มีความอิสระและนำตนไปในทางที่สั่งงาน
- 3.7 รู้จักประมาณตน คือรู้จักกำลังและขอบเขตความสามารถของตน
- 3.8 เป็นผู้มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้เป็นไปตามหลักวิชาที่สั่งงานและยุติธรรม
- 3.9 มีความเชื่อในกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ คือเชื่อว่าธรรมชาติมีเอกลักษณ์กฎการเปลี่ยนแปลง เหตุและผล
- 3.10 มีความเชื่อมั่นว่าตนมีศักยภาพ เข้าใจสังคมและควบคุมตนเองได้
- 3.11 เป็นผู้มีความเชื่อว่ามีโอกาสที่จะค้นหาความจริงได้เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

4. จรรยาบรรณผู้วิจัยในชั้นเรียน

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2542 : 25 - 26) กล่าวว่า จรรยาบรรณนักวิจัยตลอดจนนักวิชาการสาขาต่างๆพึงยึดถือปฏิบัติ เป็นมาตรฐานเดียวกันมีอยู่ 9 ประการได้แก่

- 4.1 นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและทางการจัดการ โดยนักวิจัยต้องไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลหรือนำมาใช้ในงานวิจัย ต้องชื่อตรงต่อการแสวงหาทุนวิจัย และมีความเป็นธรรมเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย
- 4.2 นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลง ที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด ขอมริบร่วมกันอุทิศเวลาทำงานวิจัยให้ได้ผลดีที่สุด และเป็นไปตามกำหนดเวลา มีความรับผิดชอบ ไม่ละทิ้งงานระหว่างดำเนินการ
- 4.3 นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์

เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่ทำวิจัยเพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพและเพื่อป้องกันปัญหาการวิเคราะห์ การตีความหรือการสรุปที่ผิดพลาด อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่องานวิจัย

4.4 นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ทั้งสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต นักวิจัยต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบระมัดระวังและเที่ยงตรง ในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ คน สัตว์ พืช ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกและมีปณิธานที่จะอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรมทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

4.5 นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย นักวิจัยต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยและขาดความเคารพในศักดิ์ศรีของ เพื่อนมนุษย์ ต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะอธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัยแก่บุคคลที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างโดยไม่หลอกลวงหรือบีบบังคับและไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

4.6 นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิดโดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการ วิจัย นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด ต้องตระหนักว่าอคติส่วนตัวหรือความลำเอียงทางวิชาการ อาจส่งผลให้มีการบิดเบือนข้อมูลและข้อค้นพบทางวิชาการ อันเป็นเหตุให้เกิดผลเสียหายต่อ งานวิจัย

4.7 นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบนักวิจัยพึงเผยแพร่ ผลงานวิจัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ไม่ขยายผลข้อค้นพบจนเกินความเป็นจริง และ ไม่ใช้ผลงานวิจัยไปในทางมิชอบ

4.8 นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น มีใจกว้างพร้อมที่จะ เปิดเผยข้อมูลและขั้นตอนการวิจัยยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลทางวิชาการของผู้อื่นและ พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยตนให้ถูกต้อง

4.9 นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับนักวิจัยพึงมีจิตสำนึกที่จะ อุทิศกำลังสติปัญญาในการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อความเจริญและประโยชน์สุข ของสังคมและมวลมนุษยชาติ

จรัส สุวรรณเวลา (2545 : 24) ได้เสนอจรรยาบรรณผู้วิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยในชั้นเรียนพึงมีความซื่อสัตย์โดย ไม่แอบอ้างความคิดของผู้อื่นมาเป็น ของตน มีการอ้างอิงทุกครั้งที่กล่าวถึงผลงานหรือความคิดของผู้อื่น ไม่ขอรุณซ้ำซ้อนแจ้งความจริง ไม่ปิดบังวัตถุประสงค์ ซื่อสัตย์ต่อสิ่งที่ตนศึกษา และยึดมั่นในวัตถุประสงค์

2. ผู้วิจัยพึงมีความรับผิดชอบ โดยทำงานได้สำเร็จตามแผน ตามกำหนดเวลา ตรงเป้าหมาย เก็บรักษาความลับของข้อมูลที่ไม่ควรเปิดเผย คำนึงถึงผลเสียต่อผู้อื่นต่อสังคมและ ประเทศชาติทั้งด้านจิตใจและวัฒนธรรม ไม่เป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ของผู้อื่น

3. ผู้วิจัยในชั้นเรียนพึงมีใจกว้าง โดยรับฟังความคิดเห็นและคำติชมของผู้อื่น
ให้ความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์โดยสุจริต และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

4. ผู้วิจัยในชั้นเรียนพึงมีความยุติธรรมเกี่ยวกับการแบ่งค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทน
ต่อหน่วยงานหรือผู้ร่วมงาน

5. ผู้วิจัยในชั้นเรียนพึงมีความรับผิดชอบต่อการเผยแพร่ผลงานของตน โดย
คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สมรรถภาพของนักวิจัย หมายถึง ความสามารถและทักษะ
ที่เป็นส่วนในการนำพาให้การทำงานวิจัยได้สำเร็จ เช่น ด้านมนุษยสัมพันธ์ ความอดทน
ความขยันหมั่นเพียร และการใช้เวลาอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานเป็นหมู่คณะได้

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน

ในการทำวิจัยนั้น ครูส่วนมากมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยจากการศึกษาระดับ
มหาวิทยาลัยและผู้บริหารให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้ขวัญและกำลังใจ
และส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีกำลังใจและสามารถทำงาน
วิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

กมล ภู่งประเสริฐ (2545 : 85) กล่าวว่า ฝ่ายบริหารในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญ
ในการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนขึ้นในสถานศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. การกระตุ้นความสนใจหรือการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของ
การวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวที่จะเริ่มทำ
2. การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการทำวิจัยโดยการจัดหาหนังสือและ
เอกสารต่าง ๆ ให้บุคลากรได้ศึกษาหรือจัดประชุมปฏิบัติการและเชิญวิทยากรมาฝึกการวิจัย
หรือส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามที่หน่วยงานต่างๆ เปิดการอบรมขึ้น

3. การประชุมปรึกษาหารือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในด้านวิชาการ
และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนเพื่อให้มองเห็นปัญหาชัดเจนจากนั้นจึงช่วยกัน
แสวงหาวิธีการแก้ปัญหา

4. การกำกับดูแลและส่งเสริม เพื่อให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะของ
งานวิจัยโดยการอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือ

5. การสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษา เพื่อให้
ผู้ปฏิบัติงานมีความภาคภูมิใจและเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองต่อไป

ธีระ รุญเจริญ (2553 : 20 - 23) ได้กล่าวถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่ควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ในด้านการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวิจัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ ในโรงเรียนของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วยอีก ทั้งยังได้อ้างถึงคำกล่าวของรุ่งแก้วแดงที่ได้กล่าวไว้ว่าบทบาทใหม่ที่สำคัญมากอีกประการหนึ่ง คือมาตรา 30 ได้กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูทุกคนทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สุวิมล ว่องวานิช (2553 : 78 – 80) ได้ระบุบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูไว้ดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัด
  - 1.1 กำหนดนโยบายเป้าหมายการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
  - 1.2 ส่งเสริมพัฒนาทักษะวิจัยแก่ครูในรูปแบบของเอกสารคู่มือการฝึกอบรม
  - 1.3 ให้การสนับสนุนส่งเสริมการเป็นสื่อกลางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนแก่หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ
  - 1.4 จัดทำฐานข้อมูลวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาครู
  - 1.5 ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาที่อยู่ใต้สังกัด
  - 1.6 สังเคราะห์ผลการวิจัยในระดับภาพรวมของเขตพื้นที่หรือระดับประเทศ
- 2.ศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการ
  - 2.1 ให้การนิเทศความรู้และการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู
  - 2.2 จัดทำเอกสารที่นำเสนอตัวอย่างแนวคิดวิธีการด้านการพัฒนาการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนปัญหาของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ที่มีการมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาหากกลุ่มศึกษานิเทศก์ซึ่งมีประสบการณ์และมีความชำนาญเกี่ยวกับการสอนได้นำเสนอตัวอย่างการสอนใหม่ๆที่น่าสนใจจะช่วยกระตุ้นความคิดของครูให้คิดต่อ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา
  - 3.1 กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.2 สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโดยอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ
  - 3.3 วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน

- 3.4 ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูในโรงเรียน
บริหารให้ครูมีเวลาประชุมเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน
- 3.5 สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
- 3.6 จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน
- 3.7 ยกย่องให้กำลังใจสิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
- 3.8 วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

4. ครูในโรงเรียน

- 4.1 มีความมุ่งมั่นที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 4.2 ติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของวงการวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียน
- 4.3 ให้ความสำคัญกับการประชุมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำ
วิจัยกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- 4.4 สนใจหมั่นฝึกฝนทักษะ การทำวิจัยเข้าร่วมประชุมวิชาการร่วมกิจกรรม
เผยแพร่ผลการวิจัย
- 4.5 เป็นสมาชิกที่ดีในการทำงานกลุ่มสำหรับการทำวิจัยแบบร่วมมือ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนทุก ๆ ฝ่ายที่ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก
ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น การให้คำปรึกษา การให้กำลังใจ การวางแผน
การติดตามผล ส่งเสริมให้ครูไปอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน

การสนับสนุนงานวิจัยในชั้นเรียน ในด้านวัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำวิจัย (Equipment)
เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์กระดาษ หมึกพิมพ์ แหล่งค้นคว้าในการทำวิจัย (Resource) เช่น ห้องสมุด
ตำราเอกสารงานวิจัยที่ใช้สำหรับศึกษาค้นคว้า และแหล่งเงินทุนสำหรับการทำวิจัย (Capital)
คือ การได้รับเงินสนับสนุนในการทำวิจัยจากสถานศึกษา หรือได้รับทุนจากแหล่งต่างๆ เช่น
งบประมาณแผ่นดินงบประมาณอุดหนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานภาคเอกชน หรือต้องใช้เงินทุน
ของตนเอง นักการศึกษาหลายท่านให้แนวคิดไว้พอสรุปได้ดังนี้

จรัส สุวรรณเวลา (2545 : 1) กล่าวถึงปัจจัยสนับสนุนการวิจัยว่า ประกอบด้วย
ทุนการวิจัย ผู้ช่วยในการวิจัย สิ่งจำเป็นพื้นฐาน เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำวิจัยที่ทันสมัย
และบรรยากาศที่เอื้อต่อการวิจัย และได้อธิบายบรรยากาศที่เอื้อต่อการวิจัยสภาพแวดล้อมต่างๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการหรือการปกครองในหน่วยงาน ดังนี้

1. บทบาทของผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชามีส่วนอย่างมากในการสนับสนุนการวิจัย คือเป็นได้ทั้งผู้กระตุ้นหรือเครื่องหักห้ามความตั้งใจที่จะทำวิจัยของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้หมายความว่ารวมไปจนถึงการพิจารณาความดีความชอบและการให้รางวัล ตลอดจนความยุติธรรมในการพิจารณา

2. ระบบงานและกฎระเบียบต่าง ๆ เป็นเครื่องกำหนดทิศทางและค่านิยมองค์กรนั้น หากหน่วยงานมีกฎระเบียบที่ยุ่งยาก ครูจะไม่อยากทำการวิจัย หากการทำงานเน้นการเก็บข้อมูลมากกว่าความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ก็จะได้งานวิจัยด้อยคุณภาพ หรือขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. เพื่อนร่วมงาน มีส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการหรือการวิจัย ในหน่วยงานเช่นความเอื้ออาทรของเพื่อนร่วมงาน และการไม่อุทิศตนต่องานทางวิชาการ ก็จะมีส่วนอย่างมากในการสร้างบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการวิจัย

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2554 : 75 – 78) ให้ความเห็นว่างค์ประกอบของการสนับสนุนให้เกิดสิ่งจูงใจต่อการนำไปใช้ในองค์กรที่สำคัญคือ

1. งานที่มีลักษณะท้าทายความสามารถ เป็นการจูงใจให้คนใช้ความสามารถของเขาได้เต็มที่

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ถ้าบุคคลได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงานเอง

3. การให้การยกย่อง ทุกคนต้องการได้รับการยกย่องชมเชยเสมอ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด และตำแหน่งใดการยกย่องชมเชยที่เหมาะสม จะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่ดี

4. การให้ความรับผิดชอบ การมอบหมายงานที่ให้ความรับผิดชอบที่เหมาะสม ก็จะเป็นวิธีการหนึ่งในการจูงใจให้ปฏิบัติงานเต็มที่มากขึ้น นอกจากนี้การให้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น จะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจด้วย

5. ความมั่นคงและปลอดภัย การให้ความมั่นใจว่าจะไม่ประสบสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การไม่มีงานทำการสูญเสียตำแหน่งงาน การถูกลดตำแหน่งงาน การสูญเสียรายได้ จะเป็นการขจัดความกลัว และสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้เกิดขึ้น

6. ความเป็นอิสระในการทำงาน คนงานที่มีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตัวเองนั้น ต้องการเป็นอิสระในการทำงาน ผู้บริหารจึงไม่ควรบอกทุกอย่างว่าควรอะไร เมื่อไร

7. การเติบโตด้านส่วนตัว เป็นการสนับสนุนให้คนงานมีโอกาสเติบโตด้านความรู้ความสามารถและความชำนาญมากขึ้น โดยการฝึกอบรม การดูงานนอกสถานที่ การหมุนเวียนงานและการสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้านต่าง ๆ

8. โอกาสในการก้าวหน้า โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานเป็นสิ่งปรารถนาของบุคลากรทุกตำแหน่ง การมีโอกาสดำเนินตำแหน่งจะทำให้คนงานมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

9. การมีอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกระตุ้นให้คนอยากทำงานเมื่อมีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ก็จะทำงานได้รวดเร็ว

10. การสร้างบรรยากาศในการทำงาน เป็นหน้าที่อีกประการหนึ่งที่สำคัญของผู้นำถ้าบรรยากาศในการทำงานดีทั้งกายและทางจิตใจ เช่น ห้องทำงานสะอาด โปร่ง ไม่อับ โต้ะเก้าอี้ทำงานนั่งสบาย ผู้ร่วมงานทุกคนตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาขี้มยิ้มแจ่มใส ไม่มีการชูปชบนิทาใส่ร้ายกันบรรยากาศเช่นนี้จะทำให้ทุกคนในที่นั้นอยากทำงาน

11. การให้รางวัลในโอกาสอันควร อาทิ การให้การยกย่องสรรเสริญชมเชย การเลื่อนขั้น หรือเลื่อนตำแหน่งการให้สิ่งตอบแทนทางวัตถุเช่นเงินเดือน

12. การทดสอบ ถ้ามีการทดสอบการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้ข้อดีและข้อผิดพลาดในการทำงานของตน จะทำให้มีโอกาสรปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น และภาคภูมิใจในความสำเร็จของการทำงานของตน

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2552 : 41 - 42) กล่าวถึง ปัจจัยการสนับสนุนความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการวิจัย ควรจัดให้มีการสัมมนาวิชาการด้านการวิจัย จัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัย โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่างๆมาให้ความรู้ด้านการวิจัย เป็นกลุ่ม โดยมีครูผู้นำด้านวิจัยการสนับสนุน และให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีโอกาสศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มวิทยฐานะ ตลอดจนจัดให้มีคำปรึกษาแนะแนวติดตามผลการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยด้านงบประมาณ ควรจัดหาทุนสนับสนุนอุดหนุนการวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยเรื่องหนึ่งๆย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นควรแสวงหาหรือจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้จ่ายให้ครูอย่างเหมาะสม

3. ปัจจัยด้านเวลา ในการวิจัยแต่ละเรื่องต้องอาศัยเวลาดำเนินการที่ยาวนาน ตั้งแต่เลือกหัวข้อหรือปัญหา ที่จะทำวิจัยการศึกษาที่เกี่ยวข้องการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยซึ่งผู้วิจัยจะต้องบริหารเวลาเพื่อการวิจัย ด้วยการทำปฏิทินดำเนินการวิจัยจะช่วยให้การดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

4. ปัจจัยด้านอุปกรณ์แหล่งค้นคว้า เครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยต่างๆ เครื่องคำนวณเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เก็บเอกสาร ตลอดจนบริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า ประหยัดเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย

5. ปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คือการให้ความร่วมมือสนับสนุนและการช่วยเหลือในการวิจัย ได้แก่ ที่ปรึกษาการทำวิจัย เพื่อนครู ผู้บริหาร หน่วยงานเอกชน องค์กรและผู้ปกครอง ตลอดจนการให้ความร่วมมือจากนักเรียนซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน

6. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ครูอยากทำวิจัย ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายใน เช่น การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย ส่วนแรงจูงใจภายนอก เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

นิรชรา ไชยแสง และศศิธร คลปัดชา (2556 : 29 - 30) กล่าวถึงปัจจัยสนับสนุนการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ด้านนโยบายและการบริหารงานของหน่วยงาน ประกอบด้วย
  - 1.1 นโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรอย่างชัดเจน
  - 1.2 การส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัย
  - 1.3 จัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยแก่บุคลากร
  - 1.4 จัดให้มีโครงการพัฒนาศักยภาพทางการวิจัยแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
2. ด้านความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยของบุคลากร ได้แก่
  - 2.1 จัดให้มีกิจกรรมวิชาการสำหรับการทำวิจัย เช่น จัดประชุมวิชาการ การจัดนิทรรศการทางวิชาการแสดงผลงานวิจัย เป็นต้น
  - 2.2 จัดให้บุคลากรมีโอกาสได้เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะจากการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ
  - 2.3 จัดให้บุคลากรมีความรู้ด้านเนื้อหาในสาขาวิชาที่สนใจทำวิจัย และมีความรู้ด้านระเบียบวิธีการวิจัย
3. ด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูล ได้แก่
  - 3.1 จัดให้มีระบบฐานข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ในการวิจัย
  - 3.2 จัดหาดำราเอกสารงานวิจัยที่ใช้สำหรับการค้นคว้าทำวิจัยอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
  - 3.3 จัดให้มีห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลสนับสนุนการวิจัย
4. ด้านเงินทุนและงบประมาณด้านการวิจัย บุคลากรมีความพึงพอใจในด้าน
  - 4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาทุนอุดหนุนการทำวิจัยจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก

4.2 สนับสนุนเงินทุนในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ

4.3 การจัดหาและแจ้งแหล่งเงินทุนวิจัยให้แก่บุคลากร ได้ทราบอย่างทั่วถึง การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ

5. ด้านทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการวิจัย ได้แก่

5.1 การรักษาความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการวิจัย

5.2 จัดเครื่องคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยไว้บริการแก่บุคลากรอย่างเพียงพอ

5.3 ความสะดวกในการขอใช้อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยมีระดับความพึงพอใจ

5.4 การให้การช่วยเหลือปรึกษาการทำวิจัย (คลินิกวิจัย)

6. ด้านเวลาสำหรับการวิจัย ได้แก่

6.1 จัดเวลาให้บุคลากรทำวิจัยอย่าง

6.2 กำหนดภาระงานสอนหรืองานอื่นๆพอเหมาะสม

7. ด้านผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำวิจัย ได้แก่

7.1 การให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานวิจัย

7.2 การเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อสังคมโดยผ่านสื่อ

7.3 การใช้ผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง มีการให้ความช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนสำเร็จได้ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ การปรับลดภาระงานประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านผู้บริหารที่จะนำผลงานวิจัยมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีเวทีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครู

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

ความหมายของการศึกษานอกระบบ

มีผู้ให้คำจำกัดความของการศึกษานอกระบบไว้ในหลายลักษณะแต่ส่วนใหญ่จะมีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 ให้ความหมายของคำว่าศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบปกติ ที่จัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัยไม่มีการจำกัดพื้นฐานการศึกษาอาชีพประสบการณ์หรือความสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในด้านพื้นฐานแก่การดำรงชีวิต ความรู้ทางด้านทักษะ การประกอบอาชีพ และความรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษามี ความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการจัดการศึกษาระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ซึ่งเงื่อนไขความสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมี ตามเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

จรววยพร ธรณินทร์ (2550 : 1) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบหรือ Non-formal Education (NFE) ได้เกิดขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1967 ในการประชุมของ UNESCO เรื่อง The World Educational Crisis ได้นิยามการศึกษานอกระบบไว้ว่า หมายถึง “การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ แต่นอกกรอบของการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนปกติ โดยมุ่งบริการให้คน กลุ่มต่างๆ ทั้งที่เป็นผู้ใหญ่และเด็ก” โดยเน้นการเรียนรู้ (Learning) แต่ในปัจจุบันการศึกษานอก ระบบคือ กระบวนการจัดการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ทั้งที่เป็นทัศนคติ ทักษะ และความรู้ซึ่ง ทำได้ยืดหยุ่นกว่าการเรียนในระบบโรงเรียนทั่วไป สมรรถนะที่เกิดจากการศึกษานอกระบบมี ตั้งแต่ทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ไข ความขัดแย้งการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาาร่วมกัน การสร้างความเชื่อมั่น ความรับผิดชอบและความมี วินัย การศึกษานอกระบบยุคใหม่จึงเน้นการเรียนรู้และสมรรถนะ (Learning and Competency)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา 2551 ตอนที่ 41 ก. : 2 – 3) ระบุว่า มาตรา 4 ระบุว่าการศึกษานอกระบบ หมายความว่ากิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ ชัดเจนมีรูปแบบหลักสูตรวิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นหลากหลายตาม สภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้นและมีวิธีการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษาหรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ “การศึกษานอกระบบ” บางทีเรียกว่า “การศึกษานอกโรงเรียน” หรือบางประเทศใช้คำว่า “การศึกษาผู้ใหญ่” นั้นเป็นกิจกรรมการศึกษาซึ่งจัดบริการให้แก่ผู้พลาดโอกาสเข้าศึกษาในระบบ โรงเรียนโดยไม่จำกัดวัยเพศพื้นฐานการศึกษากิจกรรมทางการศึกษาหลากหลายรูปแบบมีความ ยืดหยุ่นในเรื่องต่างๆ เช่นระเบียบกฎเกณฑ์หลักสูตรระยะเวลาของกิจกรรมและการประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของกลุ่มเป้าหมายที่มีสภาพปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553 : 3) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบไม่มีข้อจำกัดเรื่องอายุ และสถานที่ โดยมุ่งหมายให้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตรวิธีการเรียนการสอน สื่อ การวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทความรู้พื้นฐาน สายสามัญ ประเภทความรู้และทักษะอาชีพ และประเภทข้อมูลความรู้ทั่วไป

สรุปได้ว่า การศึกษานอกระบบหมายถึงการจัดกิจกรรมการศึกษา เพื่อให้บริการ แก่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชากรนอกโรงเรียน มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นและ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมีความยืดหยุ่นในเรื่องหลักสูตร เวลาเรียนสถานที่เรียนวิธีเรียนผู้เรียนไม่มีข้อจำกัดในเรื่องอายุอาชีพพื้นฐานการศึกษาเน้นการเรียน เรื่องที่เป็นสภาพปัจจุบันเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหน่วยงานที่จัดมีหลากหลายทั้งหน่วยงาน ภาครัฐหน่วยงานภาคเอกชนองค์กรและสถานประกอบการต่างๆซึ่งอาจจะจัดในรูปแบบอิสระหรือ ร่วมจัดในลักษณะภาคีเครือข่าย

ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา 2551 ตอนที่ 41 ก. : 4) ระบุว่า การศึกษาตามอัธยาศัยหมายความว่ากิจกรรม การเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิตตามความสนใจความต้องการ โอกาสความพร้อมและศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

จรวัยพร ธรณินทร์ (2550 : 1) กล่าวว่า การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่เกิดขึ้น ตามวิถีชีวิตตามสถานการณ์ในชีวิตเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานหรือเรียนรู้จากบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์แวดล้อมสื่อแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะความบันเทิงและ การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่จำกัดอายุ ไม่มีการลงทะเบียน และไม่มีการสอน ไม่มีประกาศนียบัตร หรือไม่มีสถานที่เรียนแน่นอน

ปริญานูช จริยวิทยานนท์ (2555 : 1) เสนอว่า การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) เป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานหรือ เรียนรู้จากบุคคลครอบครัวยุทธศาสตร์แวดล้อมสื่อผู้เรียนเรียนรู้ได้ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจเป็นการจัด การศึกษาที่ไม่มีหลักสูตรชัดเจนไม่มีระบบและรูปแบบของการจัดการศึกษาแน่นอนจนถึงไม่มีเลย หากแต่กิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดการเรียนรู้ผู้เรียนมีความรู้มีทักษะมีเจตคติเช่นเดียวกับการศึกษา อื่น ๆ

ทิวาพร จูมศรีสิงห์ (2553 : 17) กล่าวว่า การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งแต่ละบุคคลแสวงหาความรู้พัฒนาทักษะค่านิยมและเสริมสร้างจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสิ่งที่อยู่รอบตัวมีลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล

สรุปได้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจมีรูปแบบและวิธีเรียนที่แตกต่างทั้งรูปแบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมหรือมีส่วนจัดหรือร่วมอยู่ในสถานการณ์ในลักษณะการเรียนรู้ตามสถานการณ์โดยให้ความสำคัญเรื่องความสัมพันธ์กับชุมชน และการเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาและยกระดับประสบการณ์ระหว่างการเรียนรู้และปฏิบัติงานในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งจะต้องสัมพันธ์กับบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและอุดมการณ์ของชุมชนนั้นด้วย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

1. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในจังหวัดดังต่อไปนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2553 : 10 - 11)

1.1 จัดทำยุทธศาสตร์เป้าหมายและแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามสภาพของท้องถิ่นและชุมชน

1.2 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.3 วิเคราะห์จัดตั้งจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.4 ประสานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

1.5 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบตามที่กฎหมายกำหนด

1.6 ส่งเสริมสนับสนุนการเทียบโอนผลการเรียนการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา

1.7 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

1.8 ระดมทรัพยากรด้านต่างๆรวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อการมีส่วนร่วมใน

การส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.9 ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.10 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และภาคีเครือข่าย

1.11 ส่งเสริมสนับสนุนติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริงานนโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

1.12 กำกับดูแลนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

1.13 ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สรุปได้ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2554 : 14 - 16)

2.1 วิสัยทัศน์

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเป็นองค์กรหลัก ในการเสริมสร้างสังคมอุดมปัญญาด้วยการจัดการให้ประชาชน เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

2.2 พันธกิจ

2.2.1 มุ่งมั่นสร้างสรรค์พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

2.2.2 พัฒนาและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2.2.3 เร่งรัดส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม หรือจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2.4 พัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อให้ผู้เรียน/ผู้รับบริการมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน/คุณภาพการศึกษา

2.2.5 เร่งรัดพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาคู่มือการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่ายให้ได้มาตรฐาน

2.3 เป้าประสงค์

2.3.1 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และสถานศึกษาในสังกัด มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยึดหลักธรรมาภิบาลและมี ภาพลักษณ์ที่ดี

2.3.2 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีศักยภาพเพื่อให้การบริการและ การเรียนรู้เกิดประสิทธิผล

2.3.3 ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงครอบคลุมเป็นธรรม

2.3.4 ภาควิชาการศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย

2.3.5 มีแหล่งการเรียนรู้กระจายอยู่อย่างพอเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการ การเรียนรู้

2.3.6 ส่งเสริมให้ชุมชนจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.3.7 ผู้เรียน/ผู้รับบริการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน/คุณภาพ การศึกษาได้แก่มีความใฝ่ฝันเรียนรู้มีทักษะการทำงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีคุณธรรมนำ ความรู้และมีทักษะการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.8 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาครูและภาควิชาการศึกษามีศักยภาพ ในการปฏิบัติงานและการจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพ

2.4 ตัวชี้วัด

2.4.1 รายงานผลการประเมินการปฏิบัติราชการด้านประสิทธิภาพ และการพัฒนาองค์กรตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีอยู่ในระดับดี

2.4.2 ร้อยละของผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริการในระดับมากขึ้นไป

2.4.3 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

2.4.4 จำนวนหน่วยงาน/สถานศึกษาที่เข้าถึงและใช้บริการเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

2.4.5 จำนวนผู้เรียน/ผู้รับบริการที่เข้าถึงและใช้บริการเครือข่ายความรู้ผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.4.6 จำนวนระบบข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการกับหน่วยงาน/สถานศึกษา

2.4.7 จำนวนผู้รับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ

2.4.8 จำนวนผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย

2.4.9 จำนวนผู้รับบริการการศึกษาค่อเนื่อง

2.4.10 จำนวนภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย

2.4.11 จำนวนแหล่งการเรียนรู้ที่มีความพร้อมในการให้บริการ

2.4.12 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากการประเมินระดับชาติเพิ่มขึ้นวิชาละไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

2.4.13 ร้อยละของผู้เรียน/ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบแต่ละหลักสูตร
สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4.14 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาคูสมุญการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา

2.4.15 จำนวนองค์กร/หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน
ประกอบด้วย องค์กร/หน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐ กับองค์กร/หน่วยงานภาคีเครือข่าย
ภาคเอกชน

2.5 ยุทธศาสตร์

2.5.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและ
สร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

2.5.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นกลไกการขับเคลื่อน
การบริหารการบริการและการเรียนรู้

2.5.3 สร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนและ
กลุ่มบุคคล

2.5.4 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัย

2.5.5 เสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาคูสมุญการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และภาคีเครือข่าย

3. กลยุทธ์

3.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3.2 พัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหาร
จัดการ

3.3 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้

3.4 จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้หลากหลายครอบคลุม
ทุกพื้นที่ทุกกลุ่มเป้าหมาย

3.5 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อรรถศาสตร์

3.6 พัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าของข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา
 ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ และภาคีเครือข่าย

4. กลุ่มเป้าหมาย

4.1 กลุ่มผู้ใช้แรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี)

4.2 กลุ่มเกษตรกร

4.3 กลุ่มผู้สูงอายุ

4.4 กลุ่มผู้นำท้องถิ่น

4.5 กลุ่มเด็กเร่ร่อนจรจัด

4.6 กลุ่มผู้ต้องขัง

4.7 กลุ่มคนพิการ

4.8 กลุ่มทหารประจำการ

4.9 กลุ่มผู้ปฏิบัติศาสนกิจ

4.10 กลุ่มผู้จบการศึกษาภาคบังคับแต่ไม่ได้เรียนต่อ

4.11 กลุ่มนักเรียนในวัยเรียนแต่ไม่สามารถเรียนในโรงเรียนได้

4.12 กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีความประสงค์จะรับบริการการศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอรรถศาสตร์

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ตำบล

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ตำบล หมายถึง หน่วยจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในระดับตำบล/แขวง (สำนักงาน
 ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์. 2553 : 1)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ (2553 : 1 - 7)

กล่าวถึง หลักการ วัตถุประสงค์ และภารกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อรรถศาสตร์ตำบล สรุปได้ดังนี้

หลักการ

หลักการทำงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ตำบล ยึดชุมชน
 เป็นฐานในการทำงานและการเรียนรู้ โดยใช้ต้นทุนของชุมชน เช่น อาคาร สถานที่ แหล่งวิชาการ
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี มีการประสานเครือข่ายในชุมชนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในชุมชน/สังคม เข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายใน

การดำเนินการจัดกิจกรรม ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ทั้งในฐานะ ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา บูรณาการ กระบวนการเรียนรู้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนและชุมชน มีคณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลซึ่งคนในชุมชน ให้การส่งเสริมสนับสนุน ติดตามดูแลและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

วัตถุประสงค์

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จัดตั้งขึ้น โดยมี

วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. เพื่อสร้างและขยายภาคีเครือข่ายในการมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน
3. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย
4. เพื่อประสานและเชื่อมโยงการดำเนินงานจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐเอกชนและภาคประชาชน

การดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ประกอบด้วย การบริหารจัดการมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ปรับปรุงอาคารสถานที่ทั้งภายในและภายนอกให้มีความพร้อมในการให้บริการให้มีความสะอาดร่มรื่นสวยงามปลอดภัยเหมาะสมและมีบรรยากาศเอื้อต่อการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ด้านวัสดุครุภัณฑ์จัดหาวัสดุและครุภัณฑ์พื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพียงพอ กับความต้องการเช่นคอมพิวเตอร์สำหรับบริการสืบค้นข้อมูล โปรเจกเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดีอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมวิทยุ ฯลฯ และดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
3. จัดหาสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ทั้งสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
4. ด้านบุคลากร ประกอบด้วย

4.1 หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการทำงานกับครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลและภาคีเครือข่าย ปฏิบัติหน้าที่ประจำในพื้นที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัธยาศัยตำบลที่รับผิดชอบ ได้รับการอบรมพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามแผนที่อำเภอหรือจังหวัดกำหนด ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จัดกิจกรรมศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในหมู่บ้าน/ชุมชนที่รับผิดชอบ ประสานการทำงานร่วมกับหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ชุมชนและภาคีเครือข่าย

4.2 คณะกรรมการ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนด สร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่คณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลเสริมสร้างแรงจูงใจและความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลทำหน้าที่เป็นเลขานุการในการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

4.3 อาสาสมัครศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ดำเนินการสรรหาและเสริมสร้างแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ภาคีเครือข่าย แสวงหารวบรวมและจัดทำทำเนียบ ภาคีเครือข่ายในระดับตำบล สร้างความเข้าใจให้แก่ภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล เสริมสร้างแรงจูงใจและความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

กิจกรรมหลักของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ได้แก่

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของชุมชน (Information Center) มีหน้าที่คือ

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศระดับชุมชนให้ครบถ้วนถูกต้อง ทันสมัยโดยใช้แบบเก็บข้อมูลของสำนักงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบันประมวลผลเป็นรายตำบลจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ และนำมาใช้ในการบริหารจัดการกิจกรรม

2. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลและแผนปฏิบัติการประจำปี นำเสนอแผนต่อคณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลและภาคีเครือข่าย และเสนอแผนให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ /เขตพิจารณาอนุมัติ

3. เสนอความรู้ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศของชุมชนให้ถูกต้องและทันสมัย

โดยเสนอข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนการตลาดชุมชนสินค้าชุมชน ฯลฯ จัดทำข้อมูลสารสนเทศเผยแพร่ ในรูปแบบต่างๆ เช่น เอกสารแผนภูมิแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์เว็บไซต์ เป็นต้น ศูนย์สร้างโอกาสการเรียนรู้ (Opportunity Center) มีหน้าที่คือ

1. ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย โดยประสานงาน/วางแผนร่วมกับ ภาคีเครือข่ายในชุมชน เช่น คณะกรรมการชุมชนอบต. พัฒนาที่ดินสถานีอนามัย พัฒนาการตำบล สหกรณ์ ปศุสัตว์ ประมง ตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน วัด มัสยิด โรงเรียน ฯลฯ เพื่อจัดกิจกรรมบริการชุมชน รวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ของ ภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้

2. เชื่อมโยงรูปแบบการให้บริการของหน่วยงานภาคีเครือข่ายกับ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลโดยส่งเสริมและหรือจัดกิจกรรมร่วมกับ ภาคีเครือข่ายเช่นศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) (สอศ.) ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน (กระทรวงไอซีที) มุมวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต (สสวท.) บริการ หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ธนาคารเคลื่อนที่การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย อำเภอเคลื่อนที่ ฯลฯ พัฒนารูปแบบกิจกรรมให้หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้กับประชาชน

3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยจัดทำเว็บไซต์ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการติดต่อกับผู้เรียน/ผู้รับบริการสืบค้นรวบรวมและการเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและแหล่งข้อมูลอื่นๆ

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Learning Center) มีหน้าที่คือ

1. ออกแบบกิจกรรม/โปรแกรมการศึกษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายในการออกแบบกิจกรรม/โปรแกรมหรือ โครงการ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน กิจกรรม/โปรแกรมหรือโครงการควรมีลักษณะที่บูรณาการระหว่างวิถีชีวิต การทำงานและการเรียนรู้

2. จัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายในชุมชน

- 2.1 ส่งเสริมการรู้หนังสือ โดยจัดทำแผนการแก้ปัญหาผู้ไม่รู้หนังสือ สำหรับกลุ่มเป้าหมายในตำบลอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือในกลุ่มเป้าหมายอายุ 15-59 ปี เป็นลำดับแรก

2.2 การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำแผน

ยกระดับการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เช่น ผู้เรียนที่ออกกลางคัน เด็กเร่ร่อน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ กลุ่มผู้ย้ายถิ่น ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มอาชีพ ประชากรวัยแรงงาน เป็นต้น วางแผนการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ รายงานผลการดำเนินงาน

2.3 การศึกษาต่อเนื่องประกอบด้วย

2.3.1 การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ จะต้องให้ความสำคัญและ

ดำเนินการ จัดการศึกษาต่อเนื่อง ประเภทการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเป็นลำดับแรกโดยจัดทำแผน จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ/หลักสูตรอาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยเน้นการเพิ่มทักษะทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และอาชีพใหม่ที่สอดคล้องกับ สภาพการณ์ปัจจุบัน

2.3.2 การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต จัดทำแผนการเรียนรู้

ให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการความจำเป็นของผู้เรียนและชุมชน เช่น การป้องกันสาธารณสุข ภัยสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คุณธรรมจริยธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.3.3 การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน จัดทำแผนการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยการฝึกอบรม การประชุม สัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสม เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตย จัดกระบวนการเรียนรู้ในการเป็นพลเมืองดีของชุมชน สังคม และประเทศ เพื่อนำ ไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ เศรษฐกิจชุมชนและการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ จัดการศึกษาต่อเนื่อง โดยใช้หลักสูตรบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.4 การศึกษาตามอัธยาศัยการส่งเสริมการอ่านโดยจัดทำแผน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ เช่น ครอบครัวรักการอ่าน มุมส่งเสริมการอ่าน ในชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลเคลื่อนที่ อาสาสมัครส่งเสริม การอ่าน กระเป๋าความรู้สู่ชุมชน หีบหนังสือสู่หมู่บ้าน จุดบริการการอ่านชุมชน มุมอ่านหนังสือ ที่ท่ารถ ร้านเสริมสวย ร้านตัดผม สถานีอนามัย บ้านหนังสืออัจฉริยะ เป็นต้น จัดบริการสื่อ โดยจัดบริการสื่อประเภทต่างๆที่เหมาะสมและหลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ (นสพ.) สื่อ อิเล็กทรอนิกส์สื่อสาริต สื่อทดลอง วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เป็นต้น บริการ Student Channel

เสริมศักยภาพให้กับโรงเรียนดีประจำตำบล บริการการศึกษาทางไกล (ETV) ให้กับนักศึกษาศูนย์
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และประชาชนทั่วไป

ศูนย์ชุมชน (Community Center) มีหน้าที่คือ

จัดและส่งเสริมให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
 เป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน เช่น เวทีชาวบ้าน สภากาแฟ สถานที่พบปะเสวนา
 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลาดนัดอาชีพ กิจกรรมศาสนาวัฒนธรรม เวทีประชาธิปไตย กีฬา ฯลฯ
 โดยครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับ
 ภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้ง อบต. อบจ. เทศบาล ตลอดจนภาคีรัฐภาคเอกชนรวมทั้งอาสาสมัครใน
 ชุมชน เช่นอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) อาสาสมัครศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อัธยาศัยอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ เยาวชนผู้นำท้องถิ่น
 ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

การมีส่วนร่วมของชุมชน มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างกระแสให้ประชาชนและทุกภาคส่วนของชุมชน
 เห็นความสำคัญ และเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
 ตามอัธยาศัยตำบล และจัดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

2. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
 และพัฒนางานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลอย่างต่อเนื่อง และมี
 ส่วนร่วมในการนิเทศติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบ
 และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

3. เสริมสร้างและพัฒนาระบบเครือข่ายการเรียนรู้ภายในตำบล และระหว่าง
 ตำบล เช่น แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนดีประจำตำบลศูนย์ ICT ตำบล เป็นต้น
 การนิเทศติดตามและรายงานผล

1. การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำ
 แผนการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมในพื้นที่ ประสานภาคีเครือข่ายร่วมนิเทศติดตามผลจัดให้มี
 ประชานิเทศกิจกรรมในพื้นที่

2. การรายงานผลการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำปฏิทิน
 การรายงานผลการจัดกิจกรรมจัดเก็บข้อมูล และรวบรวมผลการจัดกิจกรรมจัดทำรายงานผล
 การปฏิบัติงาน รายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามแบบและระยะเวลาที่กำหนด และรายงานผล
 การปฏิบัติงาน ประจำปีของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

บทบาทหน้าที่

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล มีบทบาทสำคัญในการ จัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยมี หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน สรุปได้ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2552 : 19 - 22)

1. บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล

1.1 การวางแผนจัดทำฐานข้อมูลชุมชนจัดทำแผนพัฒนาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

1.2 การจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ได้แก่ การส่งเสริมการรู้หนังสือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่อง จัดและส่งเสริมการศึกษตามอัธยาศัย ได้แก่ ส่งเสริมการอ่าน จัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ บริการข่าวสารข้อมูลและสื่อที่หลากหลาย จัดและส่งเสริมกิจกรรมห้องสมุดประชาชนตำบล ห้องสมุดชุมชน มุมหนังสือบ้าน

1.3 บริการการเรียนรู้ในชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่าย เช่น ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ร่วมกับ (สอศ.) ชมรมคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับ (สคบ.) ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนร่วมกับกระทรวงไอซีที มุมวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิตร่วมกับ (สสวท.) เป็นต้น

1.4 สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน โดยประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย องค์กรชุมชนผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมเป็นอาสาสมัครศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

1.5 ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แผนงาน โครงการ กิจกรรม และผล การดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในรูปแบบต่างๆ

1.6 รายงานผลการปฏิบัติงานรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามแบบรายงาน และ ระยะเวลาที่กำหนด และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

2. บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต ที่มีต่อศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

2.1 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายจุดเน้น ของสำนักงานศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- 2.2 สนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานประจำปี ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 2.3 จัดซื้อจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการให้บริการ
- 2.4 พัฒนาหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล อาสาสมัครศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล และคณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 2.5 ประสานภาคีเครือข่ายเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดับตำบล
- 2.6 ร่วมกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.7 จัดและพัฒนาระบบงานธุรการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 2.8 นิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 2.9 สรุปวิเคราะห์ผลการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล รายงานต่อสำนักงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
- 2.10 เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในรูปแบบต่างๆ
3. บทบาทหน้าที่ของสำนักงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด/กทม. ที่มีต่อศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 3.1 ชี้แจงนโยบายจุดเน้นการดำเนินงาน
- 3.2 สนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 3.3 พัฒนาหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล อาสาสมัครศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล และคณะกรรมการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 3.4 ประสานภาคีเครือข่ายระดับจังหวัดเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดับตำบล
- 3.5 จัดและพัฒนาระบบงานธุรการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล
- 3.6 กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

3.7 เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในรูปแบบต่างๆ

4. บทบาทหน้าที่ของสถาบันศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ภาคที่มีต่อศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

4.1 สนับสนุนสื่อการเรียนรู้

4.2 ร่วมพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษานอกระบบ

4.3 จัดเวทีแสดงผลงานทางวิชาการระดับภาค

4.4 ร่วมพัฒนาครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

4.5 วิจัยเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยตำบล

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยตำบล มีบทบาทในการจัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน หลักการ
ทำงานคือยึดชุมชนเป็นฐาน ประสานกับทุกภาคส่วนในชุมชน/สังคม เข้ามามีส่วนร่วมเป็น
ภาคีเครือข่ายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนและชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทองอุ่น มัดดาปะตัง (2550 : 79 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า 1) ความคิดเห็นที่มีต่อ
การทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในส่วน
ปัจจัยกระตุ้น มีแรงกระตุ้น มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อเรียงลำดับเป็นรายด้าน
จากมากที่สุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ และ
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ในส่วนปัจจัยก้ำจูลแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และ
เมื่อเรียงเป็นรายด้านจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
ด้านการบังคับบัญชาของผู้บริหาร ด้านสภาพการทำงาน และด้านนโยบายและการบริหาร
2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจำแนกตาม
วุฒิการศึกษาพบว่า ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าและครูที่มีวุฒิศึกสูงกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นทั้งโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ
แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ครูที่มี
ประสบการณ์น้อยกว่า 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูคือ 1) ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ควรกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการเลื่อนวิทยฐานะของครู คือ ต้องมีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) จัดให้มีที่ปรึกษาแหล่งข้อมูลข่าวสารความรู้ การทำวิจัยอย่างเพียงพอ 4) ให้การสนับสนุนส่งเสริมการทำวิจัย

นิยม พงษ์ผา (2550 : 100 – 101) ได้ศึกษาเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า 1) สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายชั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายชั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า 3.1 ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน 3.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน 3.3 ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน 3.4 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชวิชญ์ โสภยากุล (2552 : 119 - 123) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการกำหนดนโยบายในการวิจัยในชั้นเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร

สถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่มีบทบาทสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

อคุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไธสง (2553 : 89 - 90) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญโดยรวมมี 5 ตัวแปร คือ ความเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัย ความคาดหวังในผลการวิจัย เพศ อายุราชการ และลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ตัวแปรระดับโรงเรียนที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญโดยรวมมี 5 ตัวแปรคือ การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือจากเพื่อนครู แหล่งค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำวิจัย แหล่งเงินทุนในการทำวิจัย และที่ปรึกษาในการทำวิจัย

ภาณุวัฒน์ คำสินธ์ (2553 : 76 - 77) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม มีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการด้านการสนับสนุนการวิจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านทักษะการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านแหล่งข้อมูลในการวิจัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิรักษ์ณ์ แซ่หยิ่ง (2553 : 74 - 75) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความรู้ของครู ด้านปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัย ด้านการดำเนินการวิจัยตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความรู้ของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัฐพล ศรียศศรี (2554 : 118 - 119) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน และประเภทครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) เปรียบเทียบสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน และประเภทครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ตัวแปรทุกตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูผู้สอนมีสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิลาสิณี ทองสมนึก (2554 : 109 - 111) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองหว้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า

- 1) ปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองหว้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองหว้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุของครูผู้สอนและประเภทโรงเรียนที่ปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน
- 3) ปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองหว้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการอบรมและศึกษาดูงานการวิจัยไม่แตกต่างกัน

วิไลวรรณ จันน้ำใส (2555 : 66 - 67) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ปัจจัยด้านลักษณะบุคคล ด้านความรู้การวิจัยในชั้นเรียน ทักษะคิดการวิจัยในชั้นเรียน และแรงจูงใจการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
- 2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ด้านนโยบายและการสนับสนุนที่มีต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและภาระงาน/เวลางาน ที่มีต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
- 3) นโยบายและการสนับสนุนมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาระงาน/เวลางานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญชลี สันท์ลักษณ์ (2555 : 89 - 90) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกได้แก่ แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และทักษะ ในการวิจัยในชั้นเรียน 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยใน ชั้นเรียนที่มีต่อครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวรรณดี ตามชู (2556 : 62) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า 1) ครูโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.32 มี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.74 มีประสบการณ์การทำวิจัยไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.71 เป็นครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 601 คน ขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 47.74 2) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอ ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การให้ ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่ มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์การทำวิจัย และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติของผู้บริหารใน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอ ตะกั่วป่าจังหวัดพังงา ไม่แตกต่างกัน

ศิริพร เทพรราชา (2557 : 79 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการวิจัยใน ชั้นเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตกระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า การศึกษาปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนใน โรงเรียน สหวิทยาเขตกระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยใน ชั้นเรียน จำแนกตามสภาพตำแหน่ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สะอาด สุวรรณสิทธิ์ (2557 : 63 - 64) ได้ศึกษาความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) ความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู ในภาพรวมครูมีความพร้อมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยใน

ชั้นเรียน และด้านเทคนิคในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการศึกษาและการค้นคว้า เอกสารด้านแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการได้รับการสนับสนุนในการวิจัย ในชั้นเรียนและด้านเวลาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง 2) ความพร้อมของครูเพศชายและเพศหญิงโดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเทคนิคในการวิจัยในชั้นเรียน ครูเพศชายมีความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูเพศหญิง ส่วนด้านประสบการณ์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการได้รับการสนับสนุนในการวิจัยในชั้นเรียนครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนตั้งแต่ 5-10 ปี มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิรันดร์ คงทันดี (2559 : 75 - 76) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการองค์การ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการควบคุม 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ระหว่างโรงเรียนมีผลการสอบ O-NET สูงกว่าและต่ำกว่าระดับประเทศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผน และด้านการควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เคนเนธ (Kenneth. 1998 : 169) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครุนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือ พบว่า มีบทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูทั้งหมด 6 หัวข้อ โดยข้อสรุปที่ 3 ถึง 6 สะท้อนถึงความคิดของผู้เข้าร่วมในประเด็นการวิจัยของครูถึงขั้นตอนการพัฒนานุเคราะห์ โดยสรุปข้อที่ 3 คือ การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู คือ เวลาและทัศนคติ ข้อสรุปที่ 6 คือ การส่งเสริมงานวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐเพนซิลวาเนีย เพื่อพัฒนานุเคราะห์ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม ต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบและร่วมมือร่วมใจกัน

แม็คโคเนลด์ (McDonald. 1998 : 874) ได้ศึกษาศักยภาพของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทั้งโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวช่วยเสริมการปรับปรุงโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์คณะครู 12 คนในโรงเรียนแห่งหนึ่งกลุ่มตัวอย่างคือครู 10 คน และผู้บริหารโรงเรียนนั้น 2 คน ผลการศึกษา พบว่าคณะครูให้การสนับสนุนการวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้งโรงเรียน แต่พบว่ากระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นจะต้องมีการกลั่นกรองก่อนเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสมาชิกครูทุกคนมีความเข้าใจที่ชัดเจน เกี่ยวกับสิ่งที่นำมาตั้งเป็นเงื่อนไขหรือปัญหาการวิจัย

แดเนียลส์ (Daniels. 1999 : 2442-A) ได้ทำการศึกษาผลการสอนในการเรียนรู้ เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่น ในตนเอง และประสบการณ์ของนักศึกษาฝึกสอน พบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถใน วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีความแตกต่างกันเล็กน้อยในผลของทั้งสองกลุ่ม กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบมีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกในด้านการรับรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นผู้จัดการและเป็นผู้ขยายพฤติกรรมในชั้นเรียน และเป็นผู้ออกแบบ ผู้นำเทคนิคการจัดการพฤติกรรมไปใช้อย่างประสบความสำเร็จ

โรส และคณะ (Rose et al. 1999 : 255) ได้ทำการวิจัยสอดคล้องกับทาเบชนิค ซิกเนอร์ และเคนเนต (Tabachnick, Zeichner & Kenneth. 1999 : 309) การวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดรวบยอดในการสอนที่ แตกต่างกันและช่วยให้การคาดหวังของครูเกี่ยวกับความสามารถที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ประโยชน์เหล่านี้อาจจะไม่เกิดขึ้นกับโครงการวิจัยในชั้นเรียน ถ้าปราศจากการมีส่วนร่วมของครู กับความเชื่อในเรื่องของการมีประสิทธิภาพ โดยเฉลี่ยถึงระดับสูง ความประณีตในการออกแบบ และวิเคราะห์โครงการ หรือการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทางด้านทักษะของอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัย

ฟูลเชอร์ (Fulcher. 2001 : 1397 - A) ได้ทำโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับนักศึกษาวิชาภาษาสเปน ในวิทยาลัยซึ่งเป็นที่ นักศึกษาระดับชั้นใช้แรงงาน ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งอยู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ยืดหยุ่น และระยะเวลาการสะท้อนบ่อยครั้งมาก และเป็นการวิจัย แบบร่วมมือกันปฏิบัติ นักศึกษาในเขตเมืองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นซึ่งเป็นสมาชิกชนกลุ่มน้อย นักศึกษาเหล่านี้ได้รับการมอบอำนาจให้ร่วมมือกันปฏิบัติในการตัดสินใจเกี่ยวกับชั้นเรียนภาษา สเปนของพวกตน การศึกษาพบว่า การถ่ายโอนระดับการควบคุมนักเรียนได้ช่วยให้พวกเขาได้เป็น เจ้าของรายวิชานี้ด้วย ผู้วิจัยพบว่า การรวมเอาการอภิปรายอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับความอ่อนไหวทาง วัฒนธรรมเข้ากับการมอบหมายงานให้ทำการสัมภาษณ์นั้น กระทำสำเร็จได้ในชุมชนชาวสเปนใน

ท้องถิ่นซึ่งนับว่าวัฒนธรรมทำให้นักศึกษาได้ใช้ภาษาในสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ และ นักศึกษาได้รับโอกาส มีประสบการณ์ในการสื่อสารตามสภาพที่เป็นจริง ฝึกฝนภาษาตามเป้าหมาย และงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มแรงจูงใจให้นักศึกษาขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

บราวน์ (Brown. 2002 : 1304 - A) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับอิทธิพลของ การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อความคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและต่อผลกระทบของความคิด ที่มีต่อการปฏิบัติการสอน โดยเน้นการรับรู้ใน 4 ด้านคือบทบาทโดยส่วนรวมของครูความรู้ของครู เกี่ยวกับการสอนการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติการสะท้อนผลการเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนการสังเกตในชั้นเรียนตลอดจนศึกษาจากงานต่างๆของนักเรียนและครูผล การศึกษาพบว่าครูมีการรับรู้เกี่ยวกับด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมการเข้าไปมี ส่วนร่วมในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้นักเรียนรู้โครงสร้างเกี่ยวกับวิธีการนำไปใช้และ วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนของตนเอง ดังนั้น โครงสร้างที่กำหนดไว้จึงช่วยในการชี้แนะครู ให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆอย่างเป็นระบบ และสมเหตุสมผลตลอดจนมีการวิเคราะห์ข้อมูล และการสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ

มิงกูชชี (Mingucci. 2002 : 451 - A) ได้ศึกษาความสำเร็จของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ของครูสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 8 คน ผู้ศึกษาได้สำรวจ วิธีการที่สามารถส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ การศึกษา เชิงคุณภาพนี้ใช้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการจดบันทึกภาคสนาม ผลการศึกษาทำให้นักวิจัยมีความเชื่อมั่นในตนเองและวิชาชีพเพิ่มขึ้น มีความมั่นใจในฐานะ นักวิจัยมากขึ้น โดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการศึกษาได้ ผู้ร่วมวิจัยสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแก้ปัญหาจากเพื่อนร่วมงานและมีปฏิสัมพันธ์กับ เพื่อนร่วมงานในทางสร้างสรรค์ได้

บาร์นาร์ด (Barnard. 2005 : 2563 - A) ได้ศึกษาความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษาในเขตท้องถิ่นของ Northeast Tennessee การทำวิจัยช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งบุคลากรในองค์กร จะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกัน เกิดผลสัมฤทธิ์ที่รวดเร็วแก่กระบวนการเรียนรู้ของ นักเรียน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์จากครูที่มีประสบการณ์มานาน และผู้ที่ได้รับการฝึกแบบพิเศษ รวมทั้งหมดจำนวน 25 คน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคนในองค์กรเป็นอย่างดี ซึ่ง ผลการวิจัยสามารถใช้ในการประเมิน โปรแกรมพัฒนาบุคลากรในองค์กรของพวกเขาที่มีต่อ การเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

เซย์โบลด์ (Seybold. 2005 : 4072 - A) ได้ศึกษาการพัฒนาวิชาชีพครูกับการปรับปรุง การเรียนของนักเรียนโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจสอบหลักฐานการประเมินผู้สอน จากการเรียนรู้ของนักเรียน และการปฏิบัติข้อตกลงในการสอนของครู การศึกษาเชิงชาติพันธุ์ พรรณนาตรวจสอบเอกสารที่เตรียมไว้ โดยไม่รู้จักชื่อผู้แต่งซึ่งเป็นครู 140 คน ในโรงเรียนมัธยม ตอนปลายขนาดใหญ่โรงเรียนหนึ่ง อันเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมของครูเหล่านี้ ในระยะ การพิจารณาการฝึกอบรมของครูประจำการทั้งโรงเรียนเป็นเวลานานกว่าหนึ่งปี การวิจัยครั้งนี้ มีผู้ร่วมวิจัยจำนวน 12 คน ในการริเริ่มการพัฒนาวิชาชีพครูตามความสมัครใจเกี่ยวกับ การสืบเสาะหาความรู้แบบร่วมมือ การวิจัยปฏิบัติการและการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน ผลการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) กระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบเสาะหา ความรู้แบบร่วมมือการวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนาเพิ่มสะสมงานของคณะกรรมการมาตรฐาน การสอนตามวิชาชีพแห่งชาติ ตรงกับแนวทางของลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเรียนและองค์กร วิชาชีพตามที่ผู้วิจัยได้ระบุไว้ 2) ครูที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ทางวิชาชีพเหล่านี้นำการปฏิบัติ การสอนไปใช้ ซึ่งทำให้ครูรู้จักนักเรียนของตนได้ดีขึ้น ใช้การประเมินการเรียนของนักเรียนด้วย วิธีการที่หลากหลายและดำเนินการปรับเปลี่ยนการสอนที่ตรงประเด็นกับห้องเรียนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและแสดงออกซึ่งความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นในด้านความสามารถที่จะแยกแยะการสอนและ การประเมินสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน และ 3) ครูที่รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเหล่านี้ ไม่ว่าจะครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์มักจะมีพลังซึ่งในระดับการปฏิบัติเชิงสะท้อนที่อาศัย หลักฐานยืนยันเป็นฐานและขยายความเข้าใจของตนเกี่ยวกับการเรียนรู้หลากหลายในประเทศ จากการศึกษาวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่า การทำ วิจัยในชั้นเรียนมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในและนอกระบบโรงเรียน องค์กรประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพคือครู กล่าวคือ ครูมี ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ ครูมีทักษะการดำเนินงานวิจัยมากน้อยเพียงใด บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน เช่น หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ หรือนักวิชาการ ตลอดจนเพื่อนร่วมงานได้ให้การสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และครูมี ความเป็นนักวิจัยมากน้อยเท่าไร กล่าวโดยสรุป การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อ การแก้ปัญหาการเรียนการสอนตามสภาพปัญหาหรือสถานการณ์ที่ผู้ทำวิจัยประสบอยู่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงมาก ครูจึงควรใช้การวิจัยใน ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อย่างไรก็ตามสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูดังกล่าว ยังมีปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน และ
ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้การทำวิจัยในชั้นของครูประสบความสำเร็จ
สามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าศูนย์และครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์ จำนวน 189 คน และครู จำนวน 235 คน รวมทั้งสิ้น 424 คน รายละเอียดดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ที่	ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	จำนวนประชากร		
		หัวหน้าศูนย์	ครู	รวม
1	อำเภอกระสัง	11	16	27
2	อำเภอคูเมือง	7	12	19
3	อำเภอแคนดง	4	3	7
4	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	5	9	14
5	อำเภอชำนิ	6	11	17

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ที่	ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	จำนวนประชากร		
		หัวหน้าศูนย์	ครู	รวม
6*	อำเภอนางรอง	15	-	15
7	อำเภอนาโพธิ์	5	14	19
8	อำเภอโนนดินแดง	3	5	8
9	อำเภอโนนสุวรรณ	4	3	7
10	อำเภอบ้านกรวด	9	3	12
11	อำเภอบ้านด่าน	4	8	12
12	อำเภอบ้านใหม่	5	7	12
13	อำเภอประโคนชัย	16	14	30
14	อำเภอปะคำ	5	12	17
15	อำเภอพลับพลาชัย	5	7	12
16	อำเภอพุทไธสง	7	4	11
17	อำเภอเมือง	19	34	53
18	อำเภอละหานทราย	6	8	14
19	อำเภอลำปลายมาศ	16	15	31
20	อำเภอสตึก	12	25	37
21	อำเภอหนองกี่	10	10	20
22	อำเภอหนองหงส์	7	15	22
23*	อำเภอห้วยราช	8	-	8
รวม		189	235	424

หมายเหตุ * ตำบลที่มีครูศูนย์ เพียง 1 คน ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าศูนย์และครูด้วย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์และครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608 - 609) จากนั้นใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามศูนย์ต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 คน และครูจำนวน 114 คน รายละเอียดดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		หัวหน้าศูนย์	ครู	รวม
1	อำเภอกระสัง	5	8	13
2	อำเภอกุเมือง	3	6	9
3	อำเภอแคนดง	2	1	3
4	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	2	5	7
5	อำเภอขำนิ	3	5	8
6*	อำเภอนางรอง	7	-	7
7	อำเภอนาโพธิ์	2	7	9
8	อำเภอโนนดินแดง	1	2	3
9	อำเภอโนนสุวรรณ	2	1	3
10	อำเภอบ้านกรวด	5	1	6
11	อำเภอบ้านค้ำ	2	4	6
12	อำเภอบ้านใหม่	2	4	6
13	อำเภอประโคนชัย	8	7	15
14	อำเภอปะคำ	2	6	8
15	อำเภอพลับพลาชัย	2	4	6
16	อำเภอพุทไธสง	4	2	6
17	อำเภอเมือง	9	16	25
18	อำเภอละหานทราย	3	4	7
19	อำเภอลำปลายมาศ	8	7	15
20	อำเภอสตึก	6	12	18
21	อำเภอหนองกี่	5	5	10
22	อำเภอหนองหงส์	4	7	11
23*	อำเภอห้วยราช	4	-	4
รวม		91	114	205

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดค่าระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Form)

2. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ ตลอดจนสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสาร หนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล เทคนิคการสร้างเครื่องมือและวิธีรวบรวมข้อมูล

2.3 สร้างแบบสอบถามโดยร่างคำถามให้ครอบคลุมกับประเด็นต่าง ๆ ตามกรอบความคิด โดยสร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านภาษา ความถูกต้องของ เนื้อหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม และตรงกับสภาพความเป็นจริง และมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบ มีดังนี้

2.4.1 นางสาวรำไพ สารจารย์ วุฒิกการศึกษา ศษ. ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกขม้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.2 นายทรงชัย ล้อมตระกูล วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนางรอง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.3 นายณัฐภัทร ปองนาน วุฒิกการศึกษา ศษ. ม. (วิจัยและประเมินผล การศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมิตรภาพโนนสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมา หาค่า t (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการดังนี้

2.6.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการทดสอบ ด้วย t -test แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ที่มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกสูง ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 3.693 - 6.534

2.6.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกไปวิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.993 ซึ่งมีค่าสูงสามารถนำไป เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงหัวหน้าศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปถึง หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล และการส่งคืนมายังผู้วิจัย
2. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด
3. ผลปรากฏว่า แบบสอบถาม 205 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้
  - 3.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ
  - 3.2 การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็น ตารางประกอบคำอธิบาย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา โดยทดสอบค่า t - test (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะนำมาทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกัน แล้วนำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์.

2542 : 258)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 259)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ใช้ดังนี้

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้ประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	K	แทน	จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในข้อคำถามข้อที่ i
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ Independent Samples t-test เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพ

การวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและวุฒิการศึกษา มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าแจกแจงของ t - distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่มโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis Variance) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 จึงจะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)
 มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 328)

$$cv = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{within})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_{within}	แทน	ค่า Mean Square within Group
	n_1 n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองค่าเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป
ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม สถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะปรากฏดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	205	100.00
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 หัวหน้าศูนย์	91	44.39
1.2 ครู	114	55.61
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	154	75.12
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	51	24.88
3. ประสบการณ์การทำงาน		
3.1 ต่ำกว่า 10 ปี	92	44.88
3.2 10 – 15 ปี	83	40.49
3.3 มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	30	14.63

จากตาราง 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 205 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง พบว่า เป็นหัวหน้าศูนย์ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 44.39 และครู จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 55.61 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ปริญญาตรี มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 65.37 สูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 24.88 เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 44.88 ประสบการณ์การทำงาน 10–15 ปีมีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 40.49 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.63 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งปรากฏดังตาราง 4.2 ถึง 4.6 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
1	ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน	3.88	มาก	2
2	ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย	3.86	มาก	3
3	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.03	มาก	1
4	ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	3.66	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	3.86	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.66$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
1	มีทักษะความรู้ ความเข้าใจในหลักการวิจัยทางการศึกษา	3.99	มาก	1
2	มีทักษะความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.98	มาก	2
3	มีความสามารถในการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยได้อย่างถูกต้อง	3.98	มาก	2
4	มีความสามารถในการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	3.84	มาก	10
5	มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน	3.83	มาก	12
6	มีความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เช่น ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น	3.78	มาก	13
7	มีความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยชนิดต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.73	มาก	15
8	มีความสามารถในการเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง	3.84	มาก	10
9	มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล	3.77	มาก	14

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ข้อ	ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
10	มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	3.85	มาก	9
11	มีความสามารถในการสรุปผลการวิจัย	3.96	มาก	4
12	มีความสามารถในการอภิปรายสรุปผลการวิจัย	3.94	มาก	5
13	มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลให้มีความกะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	3.90	มาก	7
14	มีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัย	3.90	มาก	7
15	มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัย	3.92	มาก	6
	รวมเฉลี่ย	3.88	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 มีทักษะความรู้ความเข้าใจในหลักการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีทักษะความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนและข้อ 3 มีความสามารถในการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 มีความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยชนิดต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.73$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
16	มีความสามารถและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อการประสานงานในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.84	มาก	8
17	มีความสามารถในการสำรวจและศึกษาปัญหา ก่อนทำวิจัยในชั้นเรียน	3.83	มาก	10
18	มีความสามารถและทักษะในการศึกษาค้นคว้า และสืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.80	มาก	13
19	มีความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดวิธีแก้ปัญหา/นวัตกรรมที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.75	มาก	15
20	มีความสามารถและทักษะในการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน	3.84	มาก	8
21	มีความสามารถในการแบ่งเวลาทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.82	มาก	11
22	ความอดทนและความขยันหมั่นเพียรของผู้ทำวิจัยในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.86	มาก	7
23	ช่างสังเกต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความมุ่งมั่นในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.90	มาก	5
24	มีความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์	3.91	มาก	4
25	มีความเป็นนักเขียน จดบันทึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.88	มาก	6

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
26	สามารถใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐาน ในการตัดสินใจการทำงานการวิจัยในชั้นเรียน	3.97	มาก	1
27	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานการวิจัย	3.94	มาก	2
28	ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานเป็นหมู่ คณะได้	3.93	มาก	3
29	ยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น	3.81	มาก	12
30	มีความรับผิดชอบต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.80	มาก	13
	รวมเฉลี่ย	3.86	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 26 สามารถใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจการทำงานการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ข้อ 27 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.94$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 19 ความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดวิธีแก้ปัญหา/นวัตกรรมที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
31	มีนโยบายชัดเจนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.15	มาก	2
32	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยของเพื่อนครู	3.93	มาก	14
33	ให้คำปรึกษาในการวางแผนการวิจัย	4.09	มาก	4
34	มีการให้คำแนะนำและคอยเป็นกำลังใจให้เสมอ	4.01	มาก	9
35	ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.07	มาก	5
36	จัดหางานวิจัยในชั้นเรียนมาเผยแพร่และเป็นแบบอย่างแก่ ครู	3.95	มาก	13
37	ส่งเสริมให้ครู ไปอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.02	มาก	7
38	มีคณะกรรมการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัยของครู	3.99	มาก	11
39	มีบุคลากรทำหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงานการวิจัย	3.98	มาก	12
40	มีผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาให้คำปรึกษาในการทำวิจัย	4.00	มาก	10
41	แต่งตั้งครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย	3.93	มาก	14
42	มีการขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.05	มาก	6

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
43	มีคณะที่ปรึกษาสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีที่ปรึกษาในการทำวิจัยที่มีประสิทธิภาพคอยให้คำแนะนำ	4.02	มาก	7
44	ให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.11	มาก	3
45	มีการประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อร่วมรับฟังปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัยในชั้นเรียน	4.25	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	4.03	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 45 มีการประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อร่วมรับฟังปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ข้อ 31 มีนโยบายชัดเจนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 41 แต่งตั้งครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
46	จัดหาแหล่งเงินทุนและงบประมาณสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	2.25	น้อย	14
47	สนับสนุนการเข้ารับการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.15	มาก	5
48	ลดภาระงานประจำของครูเพื่อให้มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน	2.94	ปานกลาง	13
49	จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่ใช้ในการวิจัยอย่างเพียงพอ	4.11	มาก	6
50	จัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้าและสืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม	4.21	มาก	3
51	จัดให้มีเวทีเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาเป็นประจำและต่อเนื่อง	3.40	ปานกลาง	12
52	มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.01	มาก	7
53	มีเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคอยบริการอย่างเพียงพอ	4.00	มาก	8
54	มีบริการจัดพิมพ์เอกสารสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.60	มาก	9
55	มีบริการเครื่องอัดสำเนาสำหรับครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.74	มาก	10
56	สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ	3.54	มาก	11
57	จัดสรรงบประมาณทันต่อการทำงาน	4.19	มาก	4

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	ความหมาย	ลำดับที่
58	ได้รับค่าตอบแทนในการทำวิจัยในชั้นเรียน	2.15	น้อย	15
59	มีการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาวิชาชีพ และความก้าวหน้าทางวิชาการ	4.24	มาก	2
60	มีการใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ	4.32	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	3.66		

จากตาราง 4.6 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อ 46 58 อยู่ในระดับน้อย ข้อ 48 51 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 60 ผู้มีการใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ ข้อ 59 มีการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาวิชาชีพ และความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 58 ได้รับค่าตอบแทนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.51$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัย
 ในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
 จำแนกตาม สถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งปรากฏดังตาราง
 4.7 ถึง 4.9 ดังนี้

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน
 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน	หัวหน้าศูนย์		ครู		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน	3.78	0.77	3.96	0.68	1.760
2	ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย	3.74	0.84	3.96	0.63	2.052*
3	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.95	0.72	4.10	0.62	1.561
4	ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	3.62	0.54	3.68	0.42	0.943
	รวมเฉลี่ย	3.77	0.67	3.93	0.51	1.848

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 4.7 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัย
 ในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
 โดยรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน
ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน	3.86	0.74	3.93	0.72	0.693
2	ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย	3.86	0.70	3.85	0.80	0.120
3	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.04	0.64	4.02	0.72	0.171
4	ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	3.66	0.43	3.64	0.55	0.204
	รวมเฉลี่ย	3.86	0.56	3.86	0.65	0.089

จากตาราง 4.8 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูที่มีวุฒิการศึกษาดังกล่าวต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน
ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
จำแนกตามประเภทภาระงาน โดยรวมและรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
1. ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน				
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	1.440	2	0.720	0.265
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	108.693	202	0.538	
รวม (Total)	110.133	204		
2. ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย				
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	1.448	2	0.724	0.263
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	108.812	202	0.539	
รวม (Total)	110.260	204		
3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน				
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	1.078	2	0.539	0.301
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	90.190	202	0.446	
รวม (Total)	91.268	204		
4. ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน				
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	0.302	2	0.151	0.514
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	45.658	202	0.226	
รวม (Total)	45.960	204		
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	0.972	2	0.486	0.246
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	69.504	202	0.344	
รวม (Total)	70.476	204		

จากตาราง 4.9 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูที่มีประเภทภาระงานต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน		
1. ควรหาเวลาว่างเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	9	52.94
2. ควรทำวิจัยบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญ	5	29.41
3. ควรศึกษาและอ่านงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ	3	17.65
ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย		
1. ควรมีความซื่อสัตย์ ไม่คัดลอกผลงานวิจัยของผู้อื่น	11	45.83
2. ควรเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองตลอดเวลา	7	29.17
3. ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจผลงานวิชาการของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4	16.67
4. ควรเป็นที่เลื่อง ให้ความรู้ และแนะนำผู้ที่สนใจงานวิจัยในชั้นเรียน	2	8.33
ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน		
1. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	12	75
2. ควรมีคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3	18.75
3. ผู้บริหารควรกำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษาละ 2 เรื่องเป็นอย่างน้อย	1	6.25

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน		
1. ควรจัดสรรงบประมาณไว้ในแผนการปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ แผนงบประมาณ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยในชั้นเรียน	8	38.06
2. ควรส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน	7	33.33
3. ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอต่อความ ต้องการของครู	4	19.05
4. ควรลดภาระงานเพื่อให้ครูมีเวลาว่างในการทำวิจัยมากขึ้น	2	9.52

จากตาราง 4.10 พบว่า หัวหน้าศูนย์และครูได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ ควรหาเวลาว่างเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 52.94) ควรมีความซื่อสัตย์ ไม่คัดลอกผลงานวิจัยของผู้อื่น (ร้อยละ 45.83) ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 75) ควรจัดสรรงบประมาณไว้ในแผนการปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ แผนงบประมาณ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 38.06) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์ และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. หัวหน้าศูนย์และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

3. หัวหน้าศูนย์และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์และครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558 ประกอบด้วยหัวหน้าศูนย์ จำนวน 189 คน และครู จำนวน 235 คน รวมทั้งสิ้น 424 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-155) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามศูนย์ต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าศูนย์จำนวน 91 คน และครู จำนวน 114 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับคำปรึกษาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ผลปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 3.693 – 6.534 และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.993 และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม โดยส่งแบบสอบถามยังครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 205 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 205 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หার้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.2 การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกสถานภาพตามตำแหน่ง และตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

4.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของหัวหน้าศูนย์และครูที่มีต่อสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการมุ่งศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5. หัวหน้าศูนย์และครูได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีจำนวนมากที่สุดและรองมาในแต่ละด้าน ได้แก่ ควรหาเวลาว่างเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ควรมีความซื่อสัตย์ ไม่คัดลอกผลงานวิจัยของผู้อื่น ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และควรจัดสรรงบประมาณไว้ในแผนการปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ แผนงบประมาณ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ

อภิปรายผล

สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะในการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญมาก ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) มาตรา 24 ข้อ 5 ระบุว่าให้สถานศึกษาและ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และในมาตรา 30 ยังระบุให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 8 – 9) ส่งผลให้หัวหน้าศูนย์และครูตระถึงความสำคัญและความจำเป็นในการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนั้นครูยังมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และนำวิจัยมาใช้ในพัฒนาการเรียนการสอน จึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ คำสินธ์ (2553 : 76 - 77) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม พบว่า ครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม มีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชติ สันท์ลักษณ์ (2555 : 89 - 90) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณดี ตามชู (2556 : 62) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของนิรันดร์ คงทันดี (2559 : 75 - 76) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการองค์การ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการควบคุม

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการที่หัวหน้าศูนย์และครูมีความตระหนักในการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญ

เกี่ยวกับการวิจัยในมาตรา 24 (5) โดยกำหนดให้ผู้สอนสามารถใช้ในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และในมาตรา 30 ระบุให้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ด้วยเหตุผลเหล่านี้ถือได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญในการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548:9-10) จึงทำให้ความคิดเห็นต่อสภาพการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชวิชญ์ โสยกกุล (2552:119-123) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร เทพรักษา (2557 : 79 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตกระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามสภาพตำแหน่ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันสถานศึกษาทุกสถานศึกษาต่างหาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และวิชาที่มีคะแนนต่ำ ผู้บริหารศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นอย่างดี ได้กำหนดเป็นนโยบายหรือโครงการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลให้ครูได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนในแต่ละปีการศึกษา โดยทั้งหัวหน้าศูนย์และครูจะต้องรับทราบในหลักการการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนที่ทุกคนจะต้องตระหนักและเห็นคุณค่า เพื่อใช้ในการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้ในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2548 : 8-19) ส่งผลให้ความคิดเห็นในด้านสมรรถภาพของนักวิจัยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐพล สร้อยศรี (2554 : 118 - 119) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า เปรียบเทียบสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์

ในการทำวิจัยในชั้นเรียน และประเภทครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ตัวแปรทุกตัวแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูผู้สอนมีสภาพการทำวิจัย ในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าหัวหน้าศูนย์และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ทุกคนได้มีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติการศึกษา นโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ได้กำหนดไว้ และได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบกับหน่วยงานต้นสังกัดได้ให้การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูที่จะต้องทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อหาแนวทางที่ดีและนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน จึงทำให้หัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทองอุ่น มัดดาปะตัง (2550 : 79 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าและครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิคม พงษ์ผา (2550 : 100 – 101) ได้ศึกษาเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าหัวหน้าศูนย์และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน และสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการประชุมรับทราบในหลักการการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันว่า เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนที่ทุกคนจะต้องตระหนักและเห็นคุณค่า เพื่อใช้ในการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้หัวหน้าศูนย์และครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะอย่างไร

ก็ตามทุกคนก็ต้องทำตามนโยบายของกระทรวงที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทองอุ้น มัคดาปะตัง (2550 : 79 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิยม พงษ์ผา (2550 : 100 – 101) ได้ศึกษาเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ แซ่หยิ่ง (2553 : 74 - 75) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาสิณี ทองสมนึก (2554 : 109 – 111) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการอบรมและศึกษาดูงานการวิจัยไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจำนวนมากที่สุด คือ ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญน้อยกว่างานอื่นและหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้สนับสนุนการดำเนินการวิจัย ไม่กำหนดแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และการกำกับติดตามการดำเนินการวิจัยนั้นไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีไม่เพียงพอ ดังนั้นข้อเสนอแนะที่หัวหน้าศูนย์และครูอยากให้ ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ จันน้ำใส (2555 : 66 - 67) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ด้านนโยบายและการสนับสนุนที่มีต่อการวิจัยในชั้นเรียนของ

ครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทองอุ้ม มัดดาปะตัง (2550 : 79 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูคือ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลและหน่วยงานทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลให้ความสนใจการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประโยชน์การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยชนิดต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ควรจัดการอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับครู และควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอต่อความต้องการของครู เพื่อให้ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนางานด้านการวิจัยของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลต่อไป
2. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนดวิธีแก้ปัญหา/นวัตกรรมที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลควรเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวิจัยให้แก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน หากครูมีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ และกำหนดวิธีแก้ปัญหา/นวัตกรรมที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ครูก็สามารถจัดทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ แต่งตั้งครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลควร

แต่งตั้งครูที่มีความรู้และประสบการณ์หรือเชิญผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้
ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย หรือเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

4. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
ได้แก่ ได้รับค่าตอบแทนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกกระบวนและ
การศึกษาตามอัธยาศัยตำบลควรสนับสนุนงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียนให้เหมาะสม เพราะใน
การจัดทำวิจัยต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอที่ครูได้รับค่าตอบแทนในการทำ
วิจัยในชั้นเรียน และเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารศูนย์การศึกษา
นอกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลควรจัดหาค่าตอบแทนหรือรางวัลในการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนแก่ครูที่สามารถนำวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบวน
และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลบุรีรัมย์ และสถานศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน
ศูนย์การศึกษานอกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลบุรีรัมย์
3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบตัวแปรมากขึ้น เช่น ผลการสอบงบประมาณที่ใช้ใน
การสนับสนุน ขนาดโรงเรียน เพราะจะทำให้ผลงานวิจัยที่ชัดเจนและได้แนวทางการพัฒนาตรงกับ
สภาพจริง

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ก. พล 1996.
- กรมวิชาการ. (2542). วิจัยเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษา.
- _____. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Research For Learning Development).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :
กองการวิจัยการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสามัญศึกษา. (2545). การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา วัฒนา. (2544). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. นครปฐม : สถาบันพัฒนา
ผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- โกวิท ประวาลพฤษย์. (2544). ยุทธวิธีลายแทงคู่มือการใช้รูปแบบการติดตามและประเมิน
โครงการแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- โกศล มีคุณ. (2550). "สาเหตุสมทบที่ควรศึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน," วารสารศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2 : 52-58.
- คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2542). 9 มติการวิจัยเพื่อพัฒนาชาติ. กรุงเทพฯ :
กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- จรวพร ธรณินทร์. (2550). แนวโน้มการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยุคใหม่
ทิศทาง กศน. ยุคใหม่ปี 2551. เอกสารการประชุมผู้บริหาร กศน. ทั่วประเทศ
วันที่ 25 ตุลาคม 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จรัส สว่างทัฬห. (2557). การทำวิจัยในชั้นเรียน. บุรีรัมย์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). หัวใจของการวิจัยอยู่ที่ใด หน้าที่ของครูยุคปฏิรูป : การวิจัยในชั้นเรียน
กับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

- จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส. (2548. มกราคม). “การวิจัยและการนำผลการวิจัยมาใช้ในสถานศึกษากับ การปฏิรูปสถานศึกษาฐานคิดในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน”
วารสารวิชาการ. 3(1) : 68-2.
- ชาติรี ลำราญ. (มีนาคม 2548). “สอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ได้อย่างไร”, *สถานปฏิรูป*. 8(83) : 40 – 41.
- ทองอ่อน มัดดาปะดัง. (2550). *แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูรริรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นูรริรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนูรริรัมย์.
- ทิวาพร จุมศรีสิงห์. (2553). *การดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิสนา แคมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ : ค่านสุทธการพิมพ์.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2552). *การวิจัยปฏิบัติการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุบลราชธานี : บงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุป.
- ธีระ รุณเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการศึกษาปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบสอง และประเมินภายนอกรอบสาม*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นิตยา หัตถสินโยธิน. (ม.ป.ป.). *สร้างพลังการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ชัยชูญาพันธ์เลิศ.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2554). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- นิยม พงษ์พา (2550). *การทำวิจัยในชั้นเรียน ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นिरชรา ไชยแสง และ ศศิธร คลปัดชา. (2556). *ความพึงพอใจของบุคลากรต่อปัจจัยสนับสนุน การวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2555*. ขอนแก่น รายงานวิจัยฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นรินทร์ คงทันดี. (2559). *สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นูรริรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนูรริรัมย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ประวิต เอราวรรณ์. (2554). การวิจัยปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียานุช จริยวิทยานนท์. (2555). การศึกษาเพื่อปวงชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- พัชวิชญ์ โสภยากุล. (2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). เลข : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พงศ์เทพ จิราโร. (2553). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : Principles of Educational
Research. ชลบุรี : บัณฑิตเอกสาร.
- พินันท์ คงคาเพชร. (2552). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : แคนเน็กซ์อินเตอร์
คอร์ปอเรชั่น.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2554). สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัย
ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสณู ฟองศรี. (2551). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัท พรอยเพอร์ตีพรีน
จำกัด.
- ภาณุวัฒน์ คำสินธ์. (2553). ความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- มนสิข สิริสมบุญ. (2548). ชุดฝึกปฏิบัติการเหนือตำรา : การทำวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4.
พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไมตรี บุญเทศ. (2549). คู่มือการทำวิจัยในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รัฐพล สร้อยศรี. (2554). สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์. ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วันทิพย์ สิ้นสูงสุด. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน Classroom Action Research. กรุงเทพฯ :
สยามมิตรการพิมพ์.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2557). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วิชัย โถสุวรรณจินดา. (2549). ความลับขององค์กร. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการและพัฒนา
ระบบงาน. ธนาคารกรุงไทย.
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2550). "การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา". วารสารหลักสูตรและการสอน.
1 (1) : ไม่มีเลขหน้า.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2554). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา แนวคิดและกรณีศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.
- วิไลวรรณ จันน้ำใส. (2555). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิลาสิณี ทองสมนึก. (2554). สภาพปัญหาการดำเนินวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนใน
เขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2547). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บুদ্ধพอยท์.
- ศิริพร เทพรราชา. (2557). แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขต
กระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สนอง ศิริกุล. (2548). การวิจัยในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. อุบลราชธานี : หจก.อุบล
กิจออฟเซทการพิมพ์.
- สมพิศ โห้งาม. (2555). การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ
จำกัด.
- สะอาด สุวรรณสิทธิ์. (2557). ความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2552). คู่มือ
การดำเนินงาน กศน.ตำบล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2553). นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ 2553.
กรุงเทพฯ : รังสีการพิมพ์.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). รายงานประเมินคุณภาพ
ภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตาม
อัธยาศัย. บุรีรัมย์ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดบุรีรัมย์.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2553). พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ :
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สุภาพรณ์ มั่นเกตุวิทย์. (2549). ตัวอย่างการวิจัยในชั้นเรียนประเภทการตรงของครูต้นแบบ.
กรุงเทพฯ : 21 เซนจูรี่.
- สุวรรณดี ตามชู (2556). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนใน
อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต .
- สุวิมล ว่องวานิช (2553). การวิจัยการปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดุลย์ สนั่นเอื้อเมืองไชสง. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับ
ลดหลั่น. ปริญญา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิลักษณ์ แซ่หยิ่ง. (2553). ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชลี สันท์ลักษณ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผล
การศึกษา). กาญจนบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- Barnard, R. (2005, January). "A Qualitative Study of Teachers' Perceptions of Staff
Development in Three Public Northeast Tennessee Elementary School Districts."
Dissertation Abstracts International. 65(7).
- Brown, B. L. (2002, October). "Improving Teaching Practices through Action Research".
Dissertation Abstracts International. 63(4).

- Daniels, L. Y. (1998). "Student Teacher Use of Action Research in the Classroom," **Dissertation Abstracts International**. 59(07) : 2442-A.
- Fulcher, R. (2001, October) Motivation and Empowerment in Working – class Students of Spanish : a Classroom Action Research Study. **Dissertation Abstracts International**. 62(4).
- Keneth, W. (1998). **Research Methods in Education : An Introduction**. Boston : Allyn and Bacon.
- MacDonald, D. C. (1998, August) "Action Research : A Catalyst for School Improvement," **Dissertation Abstracts International**. 36(04) : 874-A.
- Mingucci, M.M. (2002). "Action Research as ESL Teacher Professional Development". **Dissertation Abstracts International**. 63(2) : 451-A.
- Rose, J. A. et. al. (1999). "Effect of Collaborative Action Research on Knowledge of Five Canadian Teacher Researchers," **Elementary School Journal**. 99(3) : 255.
- Seybold, C.D. (2005). **Research in Music Behavior**. New York : Theacher. College Press.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๓๑/ว๑๐๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้อยู่เฝ้าระวังตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวรำไพ สารจารย์

ด้วย นางสาวยุพิน กรมรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริภาณี จุโทปะนภา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เฝ้าระวังตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในชั้นเรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมบุญมา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๓๒๒๓ ต่อ ๓๔๐๓-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๓๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕๓๗/๑๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ใช้วิชาดูตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายทรงชัย สัมตระกูล

ด้วย นางสาวยุทิน กรุรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริภาณี จุโทปมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๑๒๒๓ ต่อ ๓๔๐๓-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๒๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายณัฐพร ปองมาน

ด้วย นางสาวบุษิน กรุรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริราณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขออนุญาตคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๒๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๓/ว๑๐๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ด้วย นางสาวยุพิน กรมรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการวิจัยใน
ชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริราณี จุโทปมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์
ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวยุพิน กรมรัมย์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ
กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๑๒๒๓ คีอ ๗๔๐๓-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๒๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๓๓/ว๓๐๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ด้วย นางสาวยุพิน กรุมรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวดี จุฑาประมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวยุพิน กรุมรัมย์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๓ ๓๒๒๓ ต่อ ๓๔๐๓-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๓๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๓๐๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๓๐๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ด้วย นางสาวยุพิน กรุมรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริราณี จุฑาปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดบุรีรัมย์ด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมสุวน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๑๒๒๓ ต่อ ๓๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**เรื่อง****สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องสภาพการวิจัย
ในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัย
ในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์
3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
4. การวิจัยครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะประเมินการปฏิบัติงานของบุคคล หรือ
หน่วยงานใด การตอบแบบสอบถามของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา
อย่างสูงสุด

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นางสาวยุพิน กรุรัมย์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง
  - ( ) หัวหน้าศูนย์
  - ( ) ครู
2. วุฒิการศึกษา
  - ( ) ปริญญาตรี
  - ( ) สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน
  - ( ) ต่ำกว่า 10 ปี
  - ( ) 10 - 15 ปี
  - ( ) มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์ และครูเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งแบ่งระดับการปฏิบัติไว้ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	มีทักษะความรู้ ความเข้าใจในหลักการวิจัยทางการศึกษา		/			

คำอธิบาย จากตัวอย่างข้อที่ 0 ผู้ตอบกาเครื่องหมาย / ในช่องระดับการปฏิบัติ 4 แสดงว่ามีทักษะความรู้ ความเข้าใจในหลักการวิจัยทางการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ข้อ	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน						
1	มีทักษะความรู้ ความเข้าใจในหลักการวิจัยทางการศึกษา					
2	มีทักษะความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการ ทำวิจัยในชั้นเรียน					
3	มีความสามารถในการเขียนโครงการวิจัย ในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยได้อย่างถูกต้อง					
4	มีความสามารถในการกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา					
5	มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในชั้นเรียน					
6	มีความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย เช่น ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น					
7	มีความสามารถในการใช้เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูลวิจัย ชนิดต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8	มีความสามารถในการเลือกใช้เทคนิค การวิเคราะห์ทางสถิติพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง					
9	มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล					
10	มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง					
11	มีความสามารถในการสรุปผลการวิจัย					
12	มีความสามารถในการอภิปรายสรุปผลการวิจัย					
13	มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลให้มีความกะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน					
14	มีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัย					
15	มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัย					

ข้อ	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย						
16	มีความสามารถและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อการประสานงานในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
17	มีความสามารถในการสำรวจและศึกษาปัญหา ก่อนทำวิจัย ในชั้นเรียน					
18	มีความสามารถและทักษะในการศึกษาค้นคว้า และสืบค้น เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
19	มีความสามารถในการวิเคราะห์ และกำหนด วิธีแก้ปัญหา/นวัตกรรมที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
20	มีความสามารถและทักษะในการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
21	มีความสามารถในการแบ่งเวลาทำวิจัยในชั้นเรียน ได้อย่างเหมาะสม					
22	ความอดทนและความขยันหมั่นเพียรของผู้ทำวิจัยในการทำวิจัย ในชั้นเรียน					
23	ช่างสังเกต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความมุ่งมั่น ในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
24	มีความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการ ทางวิทยาศาสตร์					
25	มีความเป็นนักเขียน จดบันทึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ในชั้นเรียน					
26	สามารถใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจการทำงาน การวิจัยในชั้นเรียน					
27	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานการวิจัย					
28	ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานเป็นหมู่คณะได้					
29	ยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น					
30	มีความรับผิดชอบต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียน					

ข้อ	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน						
31	มีนโยบายชัดเจนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
32	มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัย ของเพื่อนครู					
33	มีการให้คำปรึกษาในการวางแผนการวิจัย					
34	ให้คำแนะนำและคอยเป็นกำลังใจให้เสมอ					
35	ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
36	จัดหางานวิจัยในชั้นเรียนมาเผยแพร่และเป็นแบบอย่างแก่ครู					
37	ส่งเสริมให้ครูไปอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
38	มีคณะกรรมการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัย ของครู					
39	มีบุคลากรทำหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงานการวิจัย					
40	สถานศึกษามีผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาให้คำปรึกษาในการทำวิจัย					
41	แต่งตั้งครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนมา เป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัย					
42	มีการขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
43	มีคนที่ปรึกษาสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีที่ปรึกษาใน การทำวิจัยที่มีประสิทธิภาพคอยให้คำแนะนำ					
44	ให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในการทำ วิจัยในชั้นเรียน					
45	มีการประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อ ร่วมรับฟังปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำ วิจัยในชั้นเรียน					

ข้อ	สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน						
46	สถานศึกษาจัดหาแหล่งเงินทุนและงบประมาณสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน					
47	สถานศึกษาสนับสนุนการเข้ารับการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน					
48	สถานศึกษาลดภาระงานประจำของครูเพื่อให้มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
49	จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่ใช้ในการวิจัยอย่างเพียงพอ					
50	จัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้าและสืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม					
51	จัดให้มีเวทีเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาเป็นประจำและต่อเนื่อง					
52	มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
53	มีเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคอยบริการอย่างเพียงพอ					
54	มีบริการจัดพิมพ์เอกสารสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
55	มีบริการเครื่องอัดสำเนาสำหรับครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
56	สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ					
57	จัดสรรงบประมาณทันต่อการทำงาน					
58	ได้รับค่าตอบแทนในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
59	มีการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาวิชาชีพ และความก้าวหน้าทางวิชาการ					
60	มีการใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการวิจัยใน
ชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

1. ด้านความรู้และทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถภาพของนักวิจัย

.....

.....

.....

.....

3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน
ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้
31	1	1	1	3	1	ใช้ได้
32	1	1	1	3	1	ใช้ได้
33	1	1	1	3	1	ใช้ได้
34	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
35	1	1	1	3	1	ใช้ได้
36	1	1	1	3	1	ใช้ได้
37	1	1	1	3	1	ใช้ได้
38	1	1	1	3	1	ใช้ได้
39	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
40	1	1	1	3	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	ใช้ได้
43	1	1	1	3	1	ใช้ได้
44	1	1	1	3	1	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	ใช้ได้
48	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
49	1	1	1	3	1	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
51	1	1	1	3	1	ใช้ได้
52	1	1	1	3	1	ใช้ได้
53	1	1	1	3	1	ใช้ได้
54	1	1	1	3	1	ใช้ได้
55	1	1	1	3	1	ใช้ได้
56	1	1	1	3	1	ใช้ได้
57	1	1	1	3	1	ใช้ได้
57	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
59	1	1	1	3	1	ใช้ได้
60	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	t - test for Equality of Mean	
	t	Sig. (2 - tailed)
A1	4.482	.000
A2	4.677	.000
A3	3.693	.001
A4	3.856	.001
A5	3.861	.001
A6	4.555	.000
A7	4.399	.000
A8	6.379	.000
A9	6.141	.000
A10	6.455	.000
A11	5.590	.000
A12	5.208	.000
A13	4.082	.000
A14	5.186	.000
A15	5.980	.000
B16	4.597	.000
B17	5.787	.000
B18	5.649	.000
B19	6.063	.000
B20	4.882	.000
B21	5.472	.000
B22	4.510	.000
B23	5.472	.000
B24	4.879	.000
B25	4.879	.000

ข้อที่	t - test for Equality of Mean	
	t	Sig. (2 - tailed)
B26	4.677	.000
B27	4.454	.000
B28	4.804	.000
B29	4.214	.000
B30	4.529	.000
C31	5.108	.000
C32	5.223	.000
C33	5.363	.000
C34	5.310	.000
C35	5.530	.000
C36	6.034	.000
C37	4.768	.000
C38	6.186	.000
C39	6.534	.000
C40	6.186	.000
C41	5.237	.000
C42	4.554	.000
C43	4.638	.000
C44	4.036	.000
C45	4.782	.000
D46	3.825	.001
D47	4.103	.000
D48	3.825	.001
D49	5.443	.000
D50	5.108	.000
D51	4.727	.000
D52	4.727	.000

t - test for Equality of Mean		Sig. %
	t	
.000	4.727	D53
.000	5.900	D54
.000	5.474	D55
.000	4.924	D56
.001	4.185	D57
.000	4.076	D58
.000	4.076	D59
.000	4.076	D60

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item - total Statistics

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = .993

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ประวัติของคณะฯ

<p>นางสาวพิมพ์กรรัมย์ วันที่ 22 เดือนเมษายน พ.ศ. 2530 อำเภอเมือง จ.บุรีรัมย์ 31000 28 หมู่ 5 ตำบลวาปี อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000 อ.คูเมือง ศูนย์การศึกษานอกแบบแผนการศึกษามหาวิทยาลัย อำเภอป่าซาง จ.บุรีรัมย์</p>	<p>รุ่น-๑๑ รุ่นที่ปลูก สถานที่ ที่อยู่ ตำแหน่ง หน่วยงาน</p>
<p>อำเภอป่าซาง จ.บุรีรัมย์ พ.ศ. 2552 บุคลากรศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์</p>	<p>ประวัติการศึกษา</p>
<p>พ.ศ. 2560 ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จ.บุรีรัมย์</p>	